

Reputatiemonitor politie Jaarrapportage 2025

M231392

Debbie Voshart
Eric-Jan Klöne

14-1-2026

d.voshart@motivaction.nl
e.klone@motivaction.nl

Inhoud

Doelstelling	3
Conclusies	4-5
Methode en opzet	6
Leeswijzer	7
Resultaten	
Algeheel beeld en reputatie	8-26
Maatschappelijke positie	27-33
Contact met de politie	34-40
Bijlagen met trendgrafieken	41

Doelstelling onderzoek

Inzicht bieden in de reputatie van de politie onder de Nederlandse bevolking. Dit inzicht stelt de Nederlandse politie in staat haar dienstverlening en communicatie te optimaliseren, om zo de reputatie te bewaken en vergroten.

Reputatie en het vertrouwen

- Hoeveel vertrouwen hebben burgers in de politie?
- Welke associaties hebben burgers bij de politie?
- Hoe beoordelen burgers de relevante dimensies: effectiviteit, nabijheid, rechtvaardigheid en werkgeverschap? En hoe dragen deze dimensies bij aan de reputatie en het vertrouwen in de politie?
- Hoe kijken burgers aan tegen de politie en hoe beoordelen zij de kernwaarden van de politie?
- Wat kan de politie doen om meer vertrouwen te krijgen?
- Wat betekent het beeld van de reputatie en het vertrouwen voor de dienstverlening en de communicatie van de politie?
- Hoe kijkt men naar gelijke behandeling? Is de politie volgens burgers in staat om geen onderscheid te maken op basis van persoonskenmerken?

Maatschappelijke positie

- Hoeveel belang kennen burgers toe aan de politie voor het goed functioneren van de samenleving?
- Hoeveel vertrouwen hebben burgers en hoe kijken burgers naar de veiligheid in Nederland?
- Wat is de indruk van de wijze waarop de politie in het nieuws komt?
- Denkt men dat de politie goed in staat is om zich in de situatie van burgers te verplaatsen?

Contact en communicatie

- In welke mate ondersteunen burgers de politie?
- Wat is de indruk van de wijze waarop de politie in het nieuws komt?
- Zijn burgers geneigd om hulp of bescherming aan de politie te vragen als het echt nodig is?
- In welke mate vinden burgers dat de politie goed uitlegt waarom ze wel of niet in actie komen?

Conclusies

Reputatie van de politie is stabiel

De reputatie van de politie onder de Nederlandse bevolking is nog altijd goed. De indexscore (53) is licht gedaald ten opzichte van 2024 (55) en gelijk aan de score van 2023 (53). De gemiddelde Nederlander heeft een redelijk positieve indruk van de politie en de wijze waarop de politie haar werk uitvoert. Wat de reputatie enigszins negatief beïnvloedt, is het gevoel dat anderen in de samenleving minder positief over de politie denken, een gevoel dat dit jaar wat sterker leeft.

Het oordeel over de effectiviteit van de politie is positief, maar laat een daling zien

Ten opzichte van voorgaande jaren is het beeld over het optreden van de politie bij ongeregelde zaken nog steeds positief, maar iets minder dan in voorgaande jaren. Ook over andere aspecten binnen de dimensie effectiviteit zijn mensen iets kritischer geworden (bestrijden van criminaliteit, bijdrage aan veilig Nederland, gevoel dat de politie er voor je is en de mate van gezag).

Binnen de dimensie effectiviteit zijn dit jaar twee nieuwe stellingen opgenomen. Een krappe meerderheid van de respondenten voelt zich beschermd door de politie wanneer dat nodig is. Tegelijkertijd geeft één op de drie aan dat de politie snel reageert als je contact met ze opneemt. De nieuw voorgelegde waarde 'effectiviteit' vindt men van alle waarden het minst bij de politie passen.

Uit de analyses blijkt dat de waargenomen effectiviteit van de politie is nog steeds een belangrijke kracht is van de algehele reputatie. Het oordeel is, ondanks de verslechtering, nog altijd relatief positief en het effect op de indexscore is hoger dan het effect van de andere reputatiedimensies.

De politie staat bekend als rechtvaardig; oordeel over gelijke behandeling wordt steeds positiever

Nederlanders zien de politie als een integere en rechtvaardige organisatie die zorgvuldig omgaat met haar geweldsmonopolie en handelt volgens de wet. Desondanks is het oordeel over de rechtvaardigheid van de politie iets minder positief dan vorig jaar. Waarden als betrouwbaarheid, integriteit en eerlijkheid worden vaker wel dan niet aan de politie toegeschreven, maar ook hier zien we een lichte daling ten opzichte van 2024.

Het aantal Nederlanders dat vindt dat de politie iedereen gelijk behandelt, ongeacht afkomst of andere persoonskenmerken, is opnieuw licht gestegen. Ook groeit het vertrouwen dat er bij de politie mensen met uiteenlopende achtergronden werken.

Legitimiteit van de politie is onveranderd hoog

Er bestaat geen twijfel over de legitimiteit van de politie. Een ruime meerderheid vindt de politie essentieel voor het functioneren van de samenleving en vindt dat de politie bijdraagt aan een veiliger Nederland. Het vertrouwen in de medemens is licht toegenomen, maar de zorgen over veiligheid in het land zijn consistent hoog.

Men associeert de kernwaarde 'moedig' met de politie en slechts een kleine groep vindt dat de politie daadkrachtiger of strenger moet optreden. Toch is strenger optreden al jaren consistent één van de meest genoemde antwoorden op de vraag hoe de politie meer vertrouwen van burgers kan winnen. Ongeveer de helft van de burgers weet niet wat de politie zou kunnen doen om meer vertrouwen te winnen; het zijn vooral mensen met weinig vertrouwen in de politie die verbeterpunten noemen.

Conclusies

Tevredenheid over contact met de politie hangt samen met de reputatie van de politie

Burgers beoordelen hun contact met de politie vrij positief. Mensen voelen zich meestal correct behandeld en in veel gevallen levert het contact een bevredigend resultaat op. Tevredenheid over het contact werkt door in de algehele reputatie, waarbij een negatieve ervaring zwaarder weegt dan een positieve ervaring.

Ook zonder directe interactie hebben de meeste mensen het gevoel dat de politie hen serieus zal nemen, oog heeft voor slachtoffers en zich kan verplaatsen in hun situatie. Dit beeld is in lijn met voorgaande jaren.

De meningen zijn verdeeld over de betrokkenheid, zichtbaarheid en benaderbaarheid van de politie in de eigen buurt. Een grote groep heeft hier geen duidelijk uitgesproken mening over, het lijkt erop dat men slechts beperkt zicht heeft op wat de politie in de eigen buurt doet. Daarnaast vindt men de kernwaarde 'verbindend' het minst bij de politie passen.

Neiging tot ondersteunend gedrag blijft hoog

De meerderheid is bereid om de politie te ondersteunen door kennis en informatie te delen en te doen wat de politie hen vraagt. Wanneer nodig, vragen zij de politie om hulp of bescherming. Bovendien spreekt de meerderheid positief over de politie tegen anderen in hun omgeving. Deze resultaten zijn niet veranderd ten opzichte van 2024.

Effect van nieuwsconsumptie

Als we puur op de resultaten van dit onderzoek afgaan, heeft nieuws over de politie een beperkte invloed. Ten eerste blijkt dat berichtgeving over de politie in de media vaak door de meerderheid niet wordt opgemerkt of onthouden. Ook is de meerderheid simpelweg niet geïnteresseerd in informatie van of over de politie. Daarnaast geven veel burgers zelf aan dat nieuws over de politie geen of slechts een beperkte invloed heeft op hun mening. Hoewel dit geen objectieve maatstaf is, zien we ook in de open antwoorden dat er weinig wordt gerefereerd aan nieuwsitems.

Het omgevingsbewustzijn van de politie is voor veel burgers lastig te beoordelen

Van alle onderliggende reputatiedimensies zien we bij 'omgevingsbewustzijn' hogere percentages mensen die geen mening hebben. Vooral de visie van de politie en de houding rondom duurzaamheid zijn voor veel mensen onbekend. Ook de mate waarin de politie werkt met moderne technieken is voor een aanzienlijke groep niet duidelijk. Ongeveer de helft is ervan overtuigd dat de politie op verantwoorde wijze omgaat met publieke middelen en inspeelt op veranderingen in de maatschappij.

Methode & opzet

Methode: online kwantitatief onderzoek

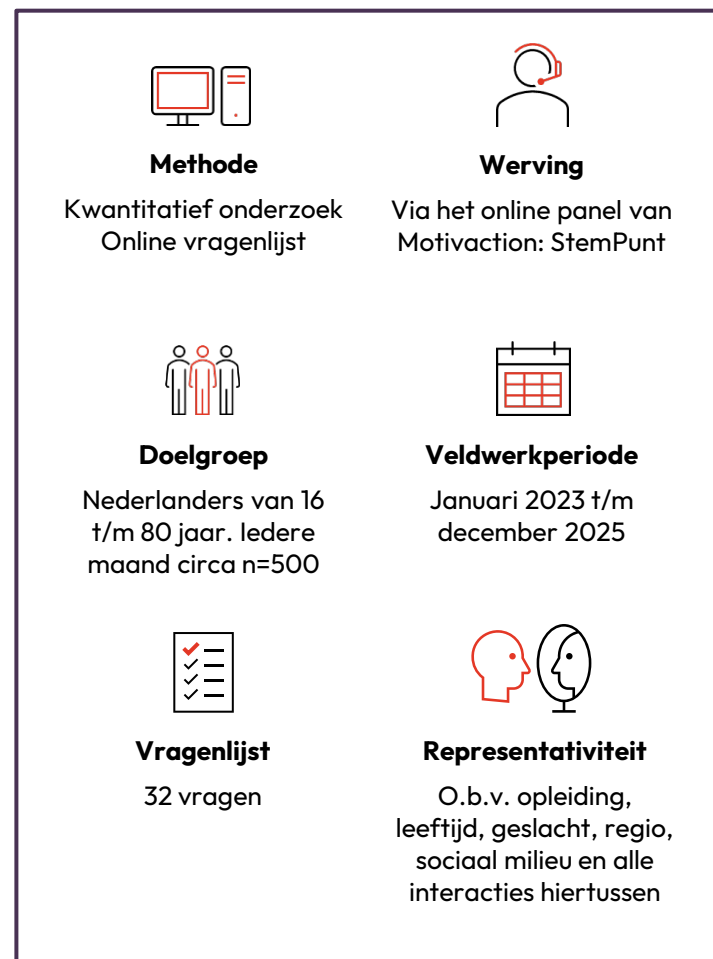
Het onderzoek is uitgevoerd door middel van een vragenlijst met grotendeels gesloten vraagstellingen. De vragenlijst is in een eerdere fase opgesteld door de politie en onderzoeksbureau Kantar Public. Motivaction heeft dit onderzoek vanaf januari 2023 overgenomen. Om continuïteit te waarborgen is de vragenlijst tijdens deze meetperiode grotendeels gelijk gebleven. In het begin van 2025 zijn er een aantal wijzigingen in de vragenlijst geweest. Zo zijn er vragen toegevoegd en verwijderd en zijn een aantal vragen geherformuleerd. Op iedere pagina waar sprake is van een wijziging, wordt dit benoemd.

Doelgroep en steekproef

De doelgroep bestaat uit Nederlanders van 16 jaar en ouder. De steekproef is afkomstig uit het ISO-gecertificeerde StemPunt-panel van Motivaction. De steekproef is representatief voor de Nederlandse bevolking wat betreft leeftijd, geslacht, opleidingsniveau, regio, herkomst (Europees vs. Buiten-Europees) en Mentality-milieu (segmentatie op basis van waarden, normen en levensstijl).

Meetperiode

In de periode van januari 2023 t/m december 2025 is er elke maand een steekproef van ongeveer 500 respondenten gerealiseerd. Elke maand was er ongeveer 10 dagen nodig om de respons binnen te halen. Deze rapportage richt zich op 2025 (januari t/m december), waarbij telkens de vergelijking wordt gemaakt met 2024 en 2023.

Leeswijzer

Structuur rapportage

In dit rapport staan de resultaten van het onderzoek per onderwerp gerapporteerd. We behandelen in dit rapport achtereenvolgens de volgende onderwerpen:

- Algeheel beeld en reputatie
- Maatschappelijke positie
- Contact met de politie

Er is gekozen voor deze volgorde om de leesbaarheid te bevorderen. Op enkele punten betekent dit dat deze volgorde niet overeenkomt met de volgorde waarin respondenten de vragen in de vragenlijst te zien hebben gekregen.

In de vragenlijst is de volgorde mede bepaald door het willen voorkomen van volgorde effecten. De volgorde in de vragenlijst is zo gekozen dat de informatie uit eerdere vragen zo min mogelijk invloed kan hebben op het antwoord dat respondenten geven op latere vragen.

Grafiektitels

Iedere grafiek heeft een 'n': het aantal respondenten waarvan de resultaten in de grafiek staan. Daarnaast staat bij elke grafiek een 'basis'. De basis beschrijft welke subset van respondenten de vraag heeft beantwoord.

Percentages

Sommige opgetelde percentages in de tekst komen net niet overeen met de percentages in de grafiek (verschil van -1% / 1%). Dit kan komen door afrondingsverschillen.

Bij sommige grafieken telt het totaal niet op tot 100%. Dit kan komen door afrondingsverschillen of doordat er sprake is van een vraag waarbij men meerdere antwoorden mocht aanvinken.

Om de leesbaarheid van grafieken te waarborgen, worden percentages <2% niet getoond.

Correlaties

De r staat voor de correlatiecoëfficiënt, een maat om de sterkte van een samenhang tussen variabelen uit te drukken. Bij $r=0$ is er geen enkele samenhang en bij $r=1$ of -1 is er een volledige samenhang.

Algeheel beeld en reputatie

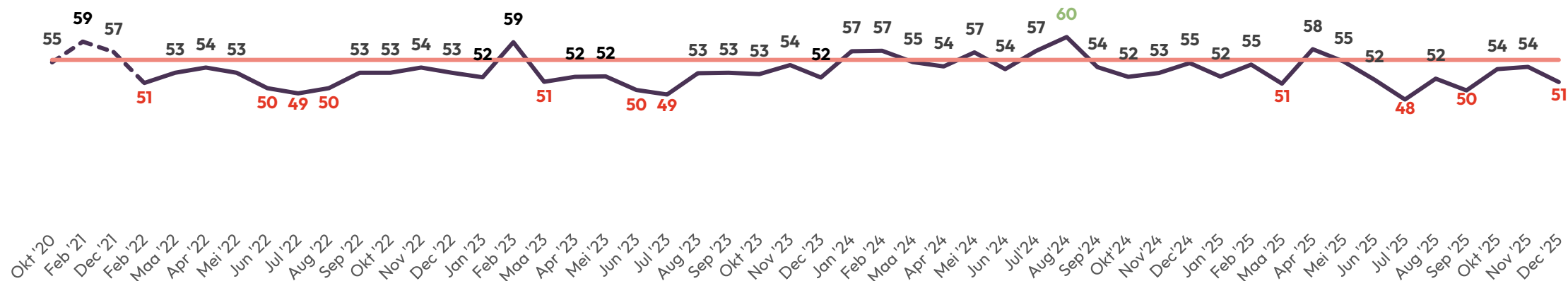
Indexscore reputatie

De indexscore is in 2025 is licht gedaald ten opzichte van 2024 (55) en ligt gelijk aan de score van 2023 (53). Ook in 2025 zien we per maand schommelingen in de indexscore.

2025: **53**

Indexscore	Interpretatie
70 of hoger	Uitstekend
60 tot 70	Zeer goed
50 tot 60	Goed
40 tot 50	Redelijk
30 tot 40	Matig
30 of lager	Slecht

Indexscore reputatie 2025

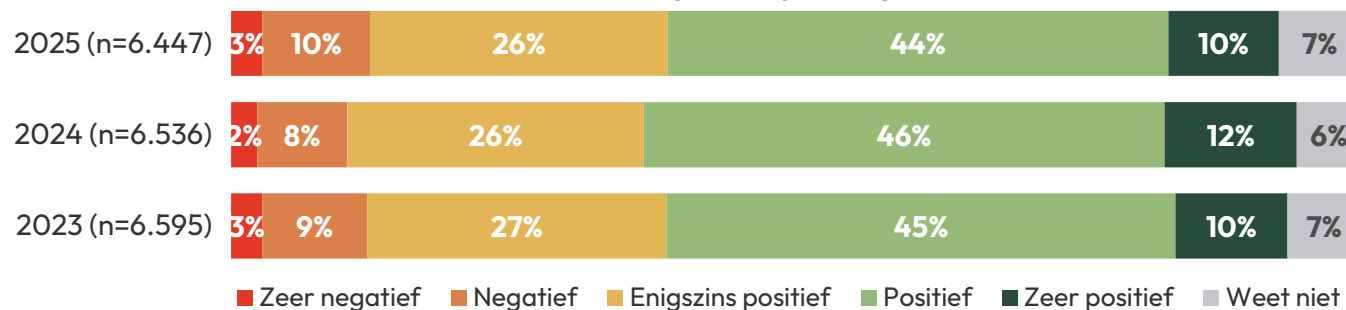
Groen/rood=significant hoger/lager t.o.v het jaargemiddelde (55) van 2024

Eigen indruk van de politie is vooral positief

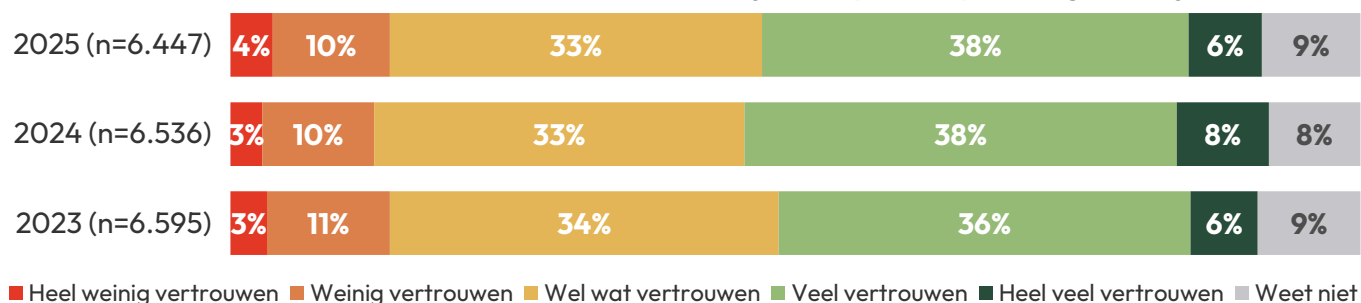
De indexscore voor reputatie is opgebouwd uit vijf vragen (de andere drie staan op de volgende pagina). Net als in eerdere metingen hebben Nederlanders in 2025 een positieve indruk van de politie. Wel is het vertrouwen in de politie op lange termijn minder uitgesproken positief.

Vergeleken met 2024 hebben iets minder Nederlanders een (zeer) positieve indruk van de politie (54% vs. 58%). Ook hebben iets minder burgers (zeer) veel vertrouwen in de politie op lange termijn (44% vs. 46%). Hoewel statistisch significant, zijn dit kleine verschillen.

Hoe positief of negatief is jouw eigen indruk van de politie?

Hoeveel vertrouwen heb je in de politie op de lange termijn?

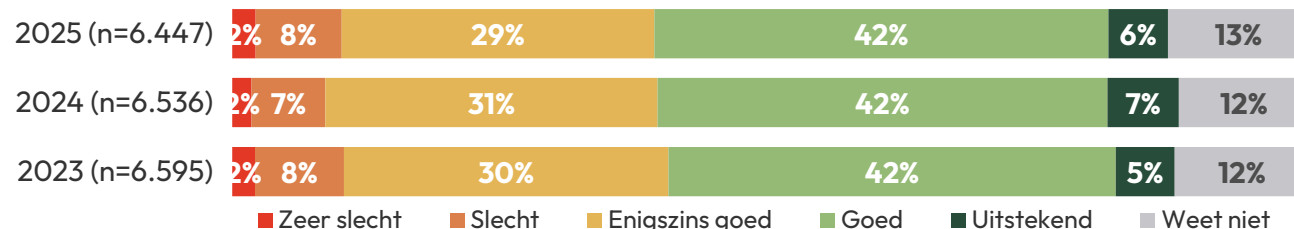

Ten opzichte van vorig jaar denken iets meer Nederlanders dat de samenleving negatief over de politie denkt

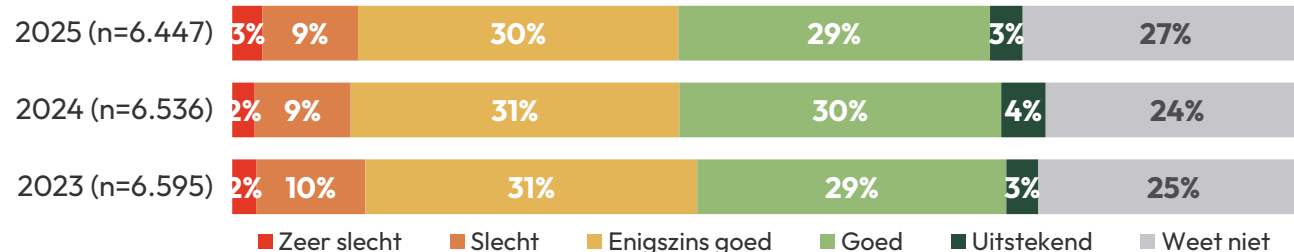
Het aandeel Nederlanders dat denkt dat het beeld van de politie in de samenleving (zeer) slecht is, ligt iets hoger dan vorig jaar (20% vs. 17%).

Ook beoordelen iets minder mensen de bereikte resultaten van de politie als goed of uitstekend (32% vs. 34%).

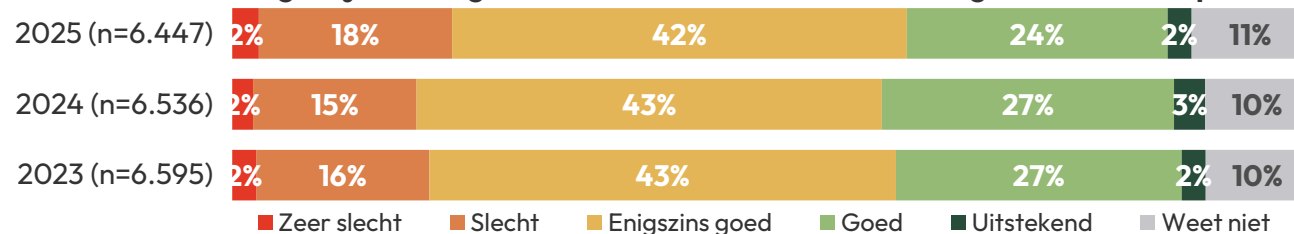
Wat is jouw oordeel over de manier waarop de politie haar taken en verantwoordelijkheden uitvoert?

Hoe beoordeel je de bereikte resultaten van de politie?

Wat is volgens jou het algemene beeld dat er in de samenleving bestaat van de politie?

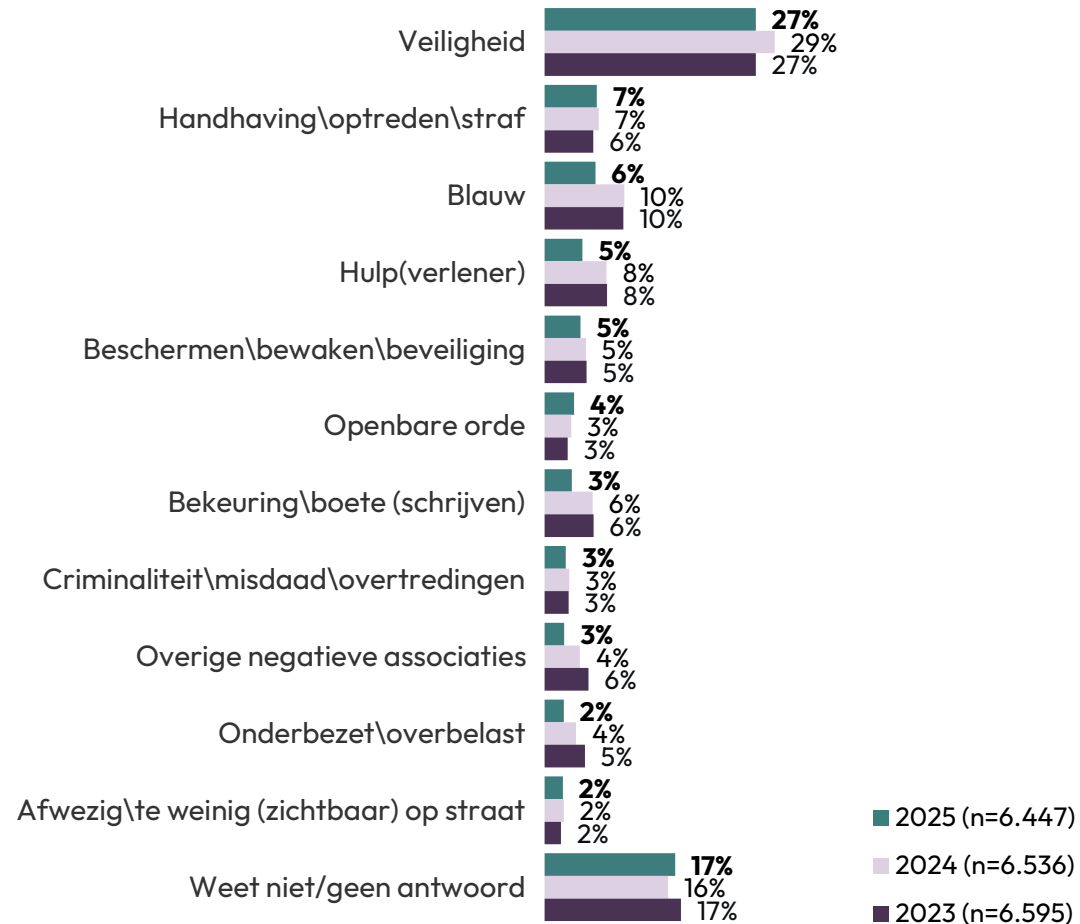

Associaties bij politie blijven voornamelijk feitelijk en zelden negatief

De meest voorkomende associaties bij de politie zijn behoorlijk feitelijk. De meest voorkomende associatie is en blijft 'veiligheid'. Daarnaast associeert men de politie vooral met haar takenpakket, zoals handhaven, beschermen en hulpverlenen. Het aantal negatieve associaties blijft laag.

De associaties zijn niet fundamenteel veranderd ten opzichte van 2024 en 2023.

Wat is het eerste waar je aan denkt als je denkt aan de politie?

Oordeel over rechtvaardigheid van de politie is vooral positief

Binnen de dimensie 'rechtvaardigheid' beoordeelt een ruime meerderheid van de Nederlanders de stellingen over het handelen van de politie positief.

Ongeveer twee derde vindt dat de politie doet wat de wet van hen vraagt, weinig mensen zijn het daar echt mee oneens.

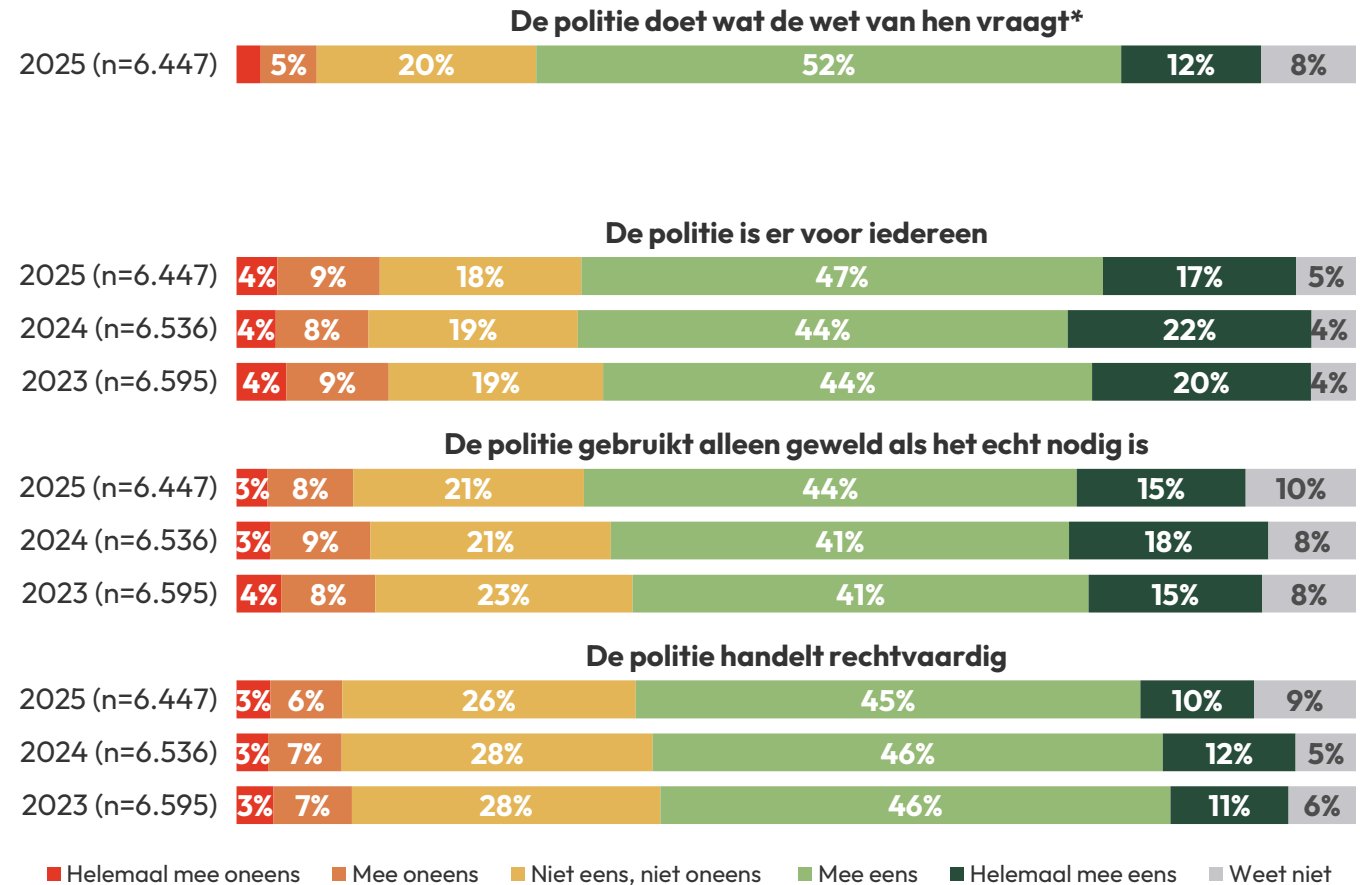
Een kleinere groep Nederlanders is niet positief. Zij vinden dat de politie er niet voor iedereen is (13%), geweld gebruikt ook als dat niet nodig is (10%) en niet rechtvaardig handelt (9%).

Nederlanders zijn het vergeleken met vorig jaar minder vaak eens met de stelling dat de politie rechtvaardig handelt (55% vs. 57%).

Een kleine positieve ontwikkeling: Nederlanders zijn het minder vaak oneens met de stelling dat de politie alleen geweld gebruikt als het nodig is (10% vs. 12%).

*Deze stelling is in 2025 toegevoegd. Het is een vervanging van een oude stelling ('De politie doet wat is opgedragen vanuit de wet'). De wijziging is te groot om hem met eerdere jaren te vergelijken

In hoeverre ben je het eens of oneens met de volgende uitspraken?

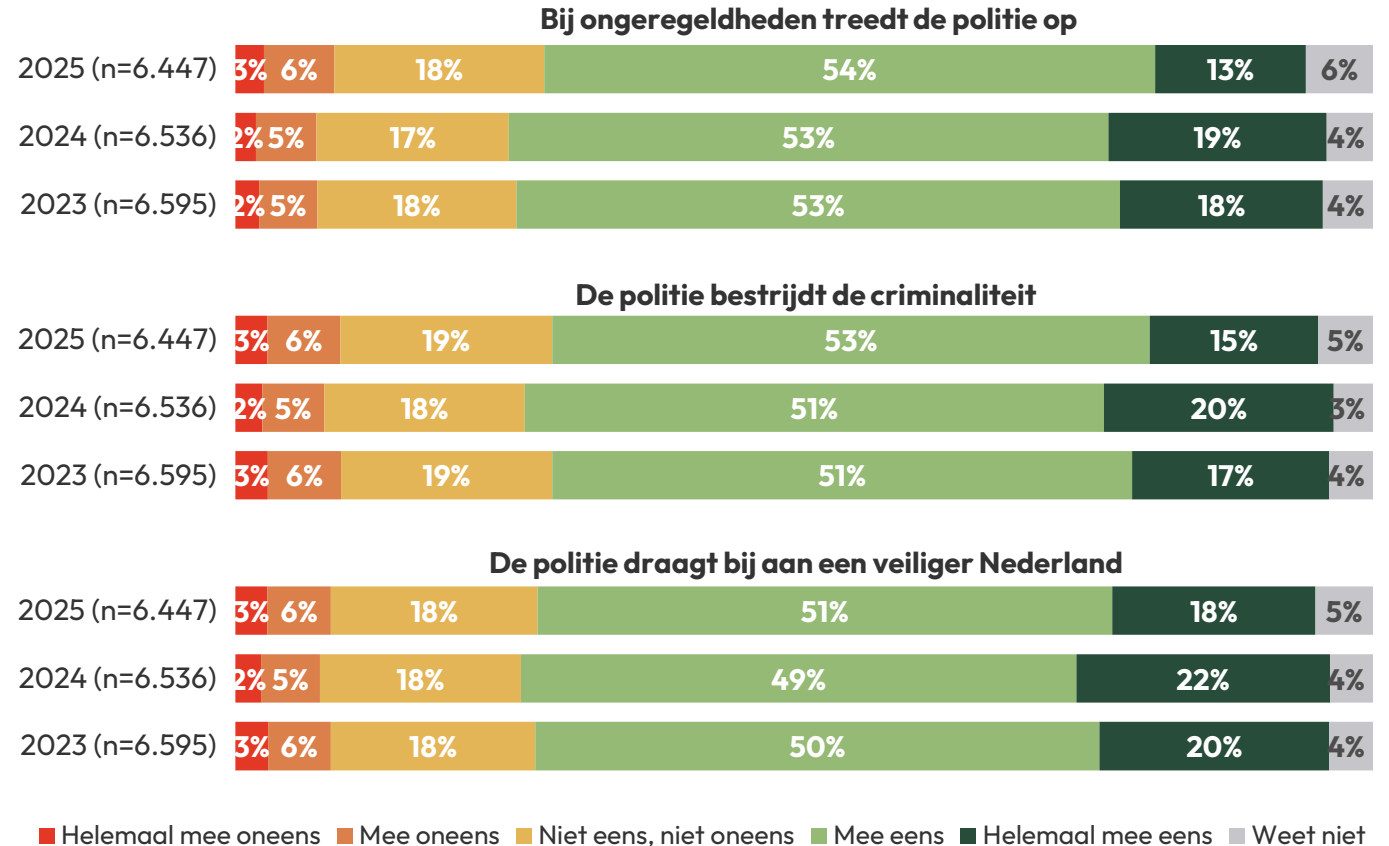

Men ziet de politie en haar optreden als effectief

Rechts staan de eerste drie stellingen binnen de dimensie 'effectiviteit'. Nederlanders vinden het optreden van de politie over het algemeen effectief: ze treden op bij ongeregelheden (67%), dragen bij aan een veiliger Nederland (68%) en bestrijden de criminaliteit (67%).

Vergeleken met voorgaande jaren is men echter iets minder vaak positief over de mate waarin de politie optreedt bij ongeregelheden (67% vs. 72%), bijdraagt aan een veiliger Nederland (68% vs. 71%) en criminaliteit bestrijdt (67% vs. 71%).

In hoeverre ben je het eens of oneens met de volgende uitspraken?

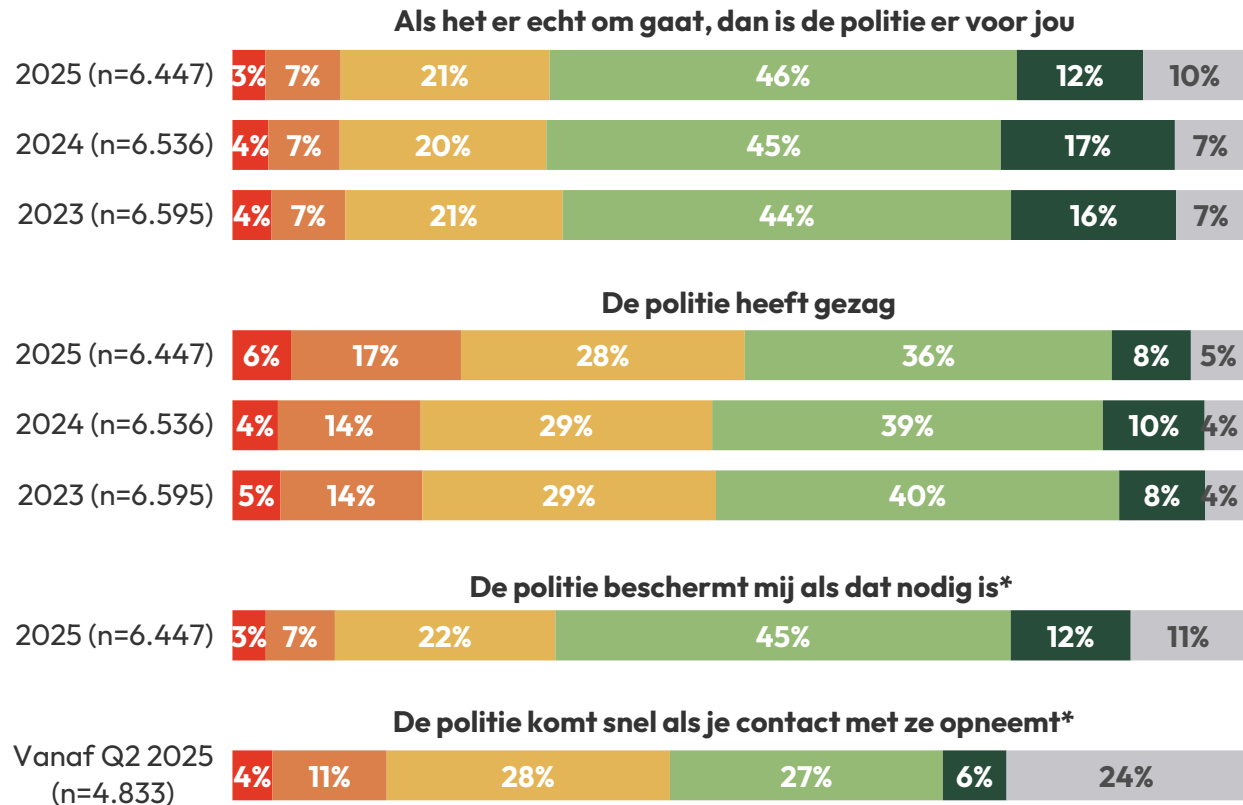
Ten opzichte van vorig jaar zijn burgers iets minder overtuigd van het gezag van de politie

Rechts staan de andere stellingen binnen de dimensie 'effectiviteit'.

Dit jaar zijn minder Nederlanders het *helemaal* eens met de stelling: 'Als het er echt om gaat, dan is de politie er voor jou' (12% vs. 17%). Meer Nederlanders hebben er nu geen mening over (10% vs. 7%).

Vergeleken met 2024 vinden minder Nederlanders dat de politie gezag heeft (44% vs. 49%). Ongeveer een vijfde (23%) vindt dat de politie geen gezag heeft.

In hoeverre ben je het eens of oneens met de volgende uitspraken?

*Deze stellingen zijn in 2025 toegevoegd. Hierdoor is een vergelijking met voorgaande jaren niet mogelijk.

Dimensie 'nabijheid'

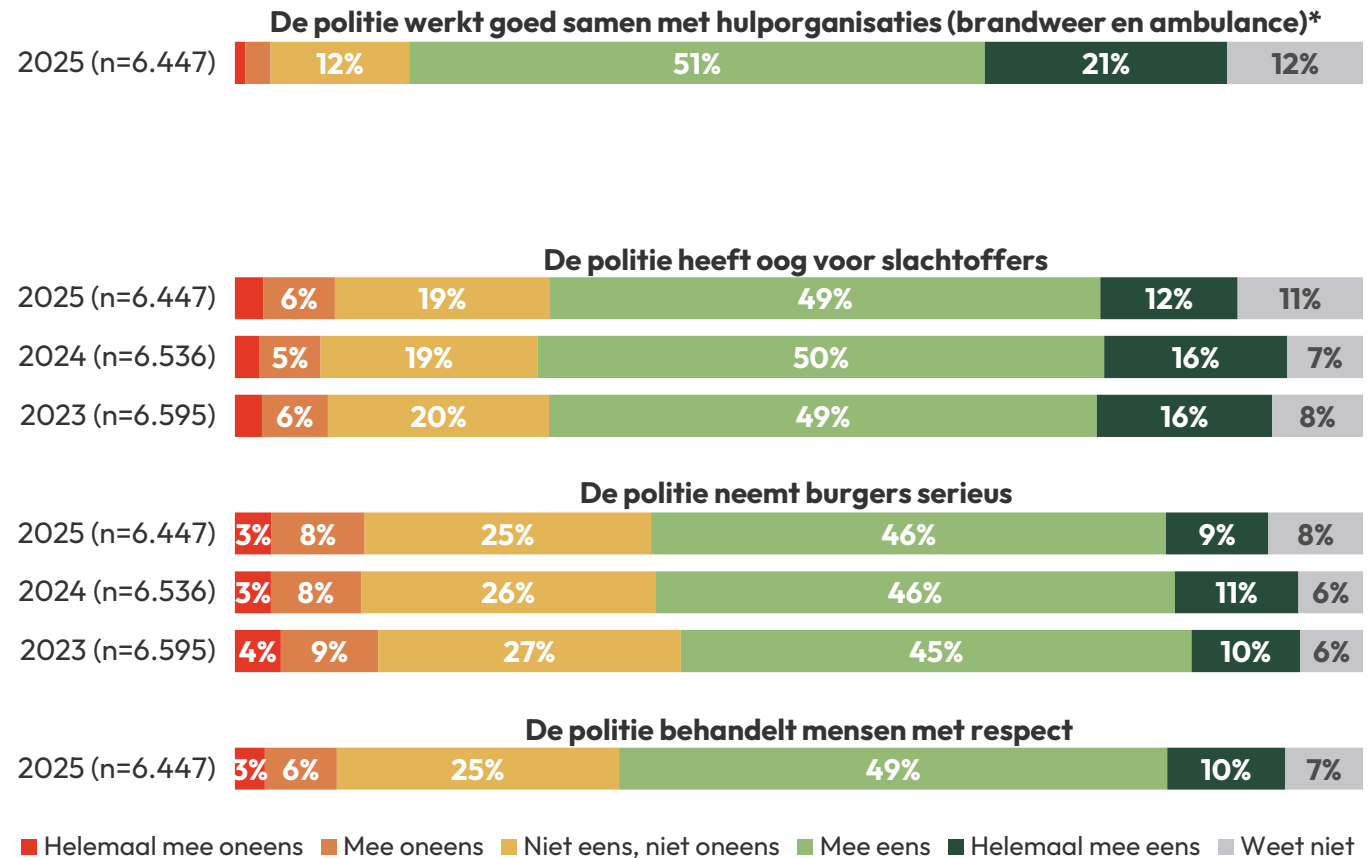
72% vindt dat politie goed samenwerkt met hulporganisaties, de helft vindt dat de politie rekening houdt met wensen van burgers

Binnen de dimensie 'nabijheid' zien we dat vooral de samenwerking met hulporganisaties er positief uitspringt.

Daarnaast vindt een meerderheid van de Nederlanders dat de politie oog heeft voor slachtoffers en burgers serieus neemt.

Vergeleken met voorgaande meting vinden iets minder Nederlanders dat de politie oog heeft voor slachtoffer (61% vs. 66%) en burgers serieus neemt (55% vs. 57%).

In hoeverre ben je het eens of oneens met de volgende uitspraken?

*Deze stelling is in 2025 toegevoegd. Het is een vervanging van een oude stelling ('De politie werkt samen met hulporganisaties'). Door de toevoeging van het woord 'goed' is het een fundamenteel andere stelling geworden en daarom niet goed vergelijkbaar met vorige jaren.

Dimensie 'omgevingsbewustzijn'

Nederlanders oordelen neutraal tot positief over het omgevingsbewustzijn van de politie

Rechts staan de eerste drie stellingen binnen de dimensie 'omgevingsbewustzijn'.

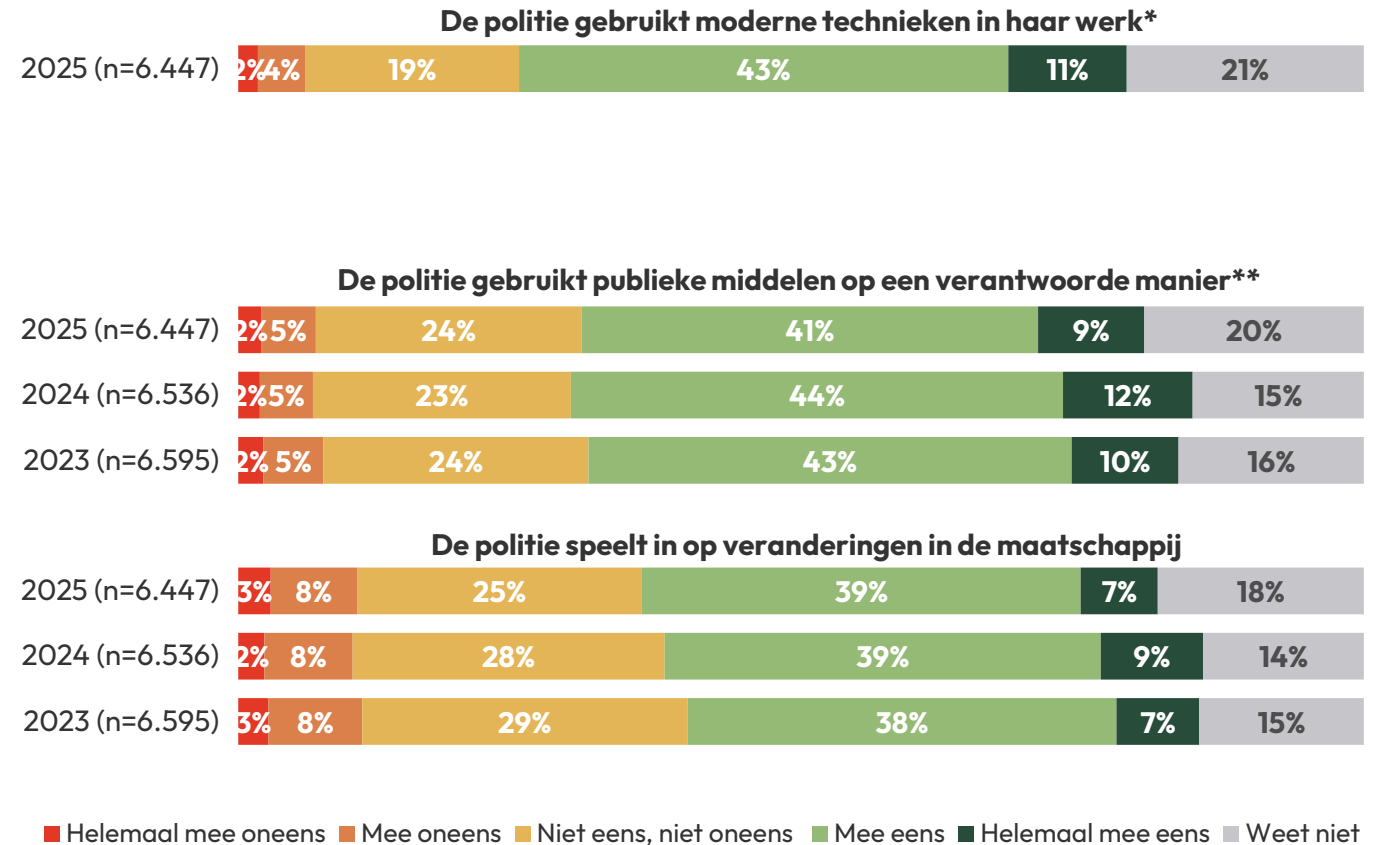
Ongeveer de helft van de burgers heeft het idee dat de politie met moderne technologie werkt, publieke middelen verantwoord gebruikt en inspeelt op veranderingen in de maatschappij. De andere helft van de Nederlanders is meestal niet negatief over deze aspecten, maar lijkt ook niet overtuigd te zijn.

Vergeleken met voorgaande meting vinden minder Nederlanders dat de politie publieke middelen verantwoord gebruikt (50% vs. 55%) en inspeelt op veranderingen in de maatschappij (46% vs. 48%).

* Deze stelling is in 2025 toegevoegd. Het is een vervanging van een oude stelling ('de politie gebruikt moderne technologie').

**Deze stelling is in 2025 heel licht gewijzigd, maar nog wel vergelijkbaar (oude stelling: 'de politie maakt op verantwoorde wijze gebruik van publieke middelen').

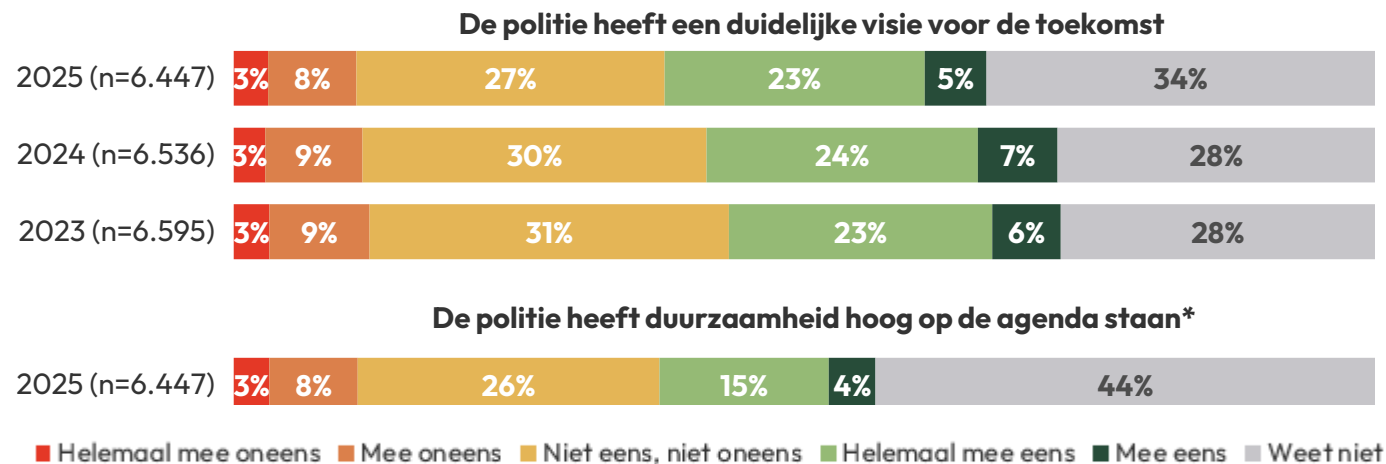
In hoeverre ben je het eens of oneens met de volgende uitspraken?

Veel Nederlanders hebben geen sterke mening over visie en milieubewustzijn van de politie

De visie van de politie op de toekomst is voor veel mensen niet duidelijk: ongeveer een derde (34%) weet niet hoe zij de politie hierop moeten beoordelen, dat is een stijging ten opzichte van vorig jaar (28%).

In hoeverre ben je het eens of oneens met de volgende uitspraken?

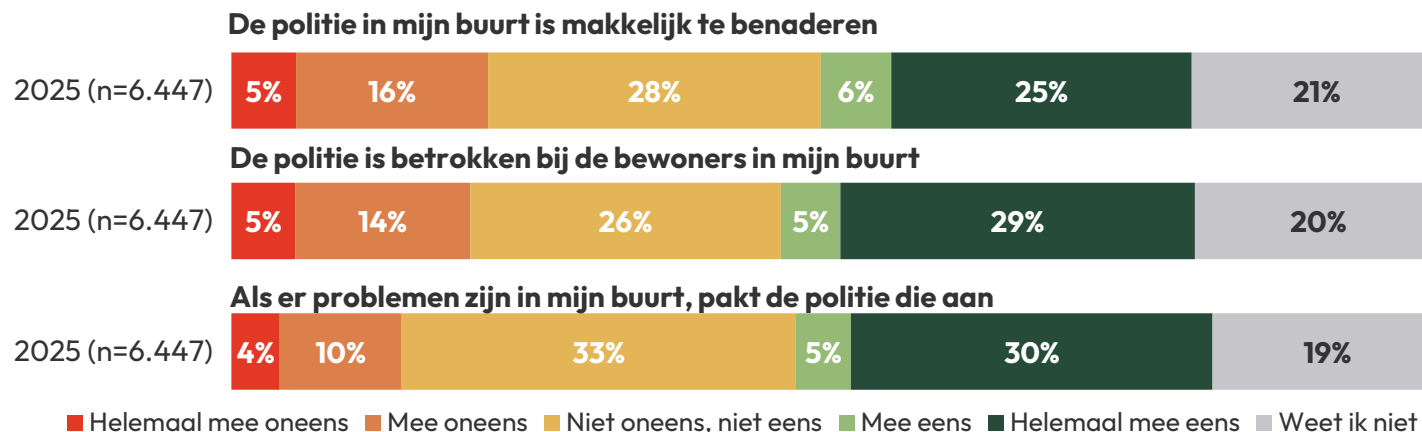
*Deze stelling is in 2025 toegevoegd. Hierdoor is een vergelijking met voorgaande jaren niet mogelijk.

De meningen omtrent de aanwezigheid van de politie in de buurt lopen uiteen

Hoewel een derde vindt dat de politie in hun buurt makkelijk te benaderen is en betrokken is bij bewoners, is een aanzienlijke groep (21%) hier kritisch over.

De mate waarin men vindt dat de politie problemen in hun buurt aanpakt laat eenzelfde verdeling in meningen zien.

Hieronder staan uitspraken over de politie in jouw buurt. In hoeverre ben je het daarmee eens of oneens? Neem bij de beoordeling de politie in jouw buurt in gedachten en niet de gehele politie organisatie.

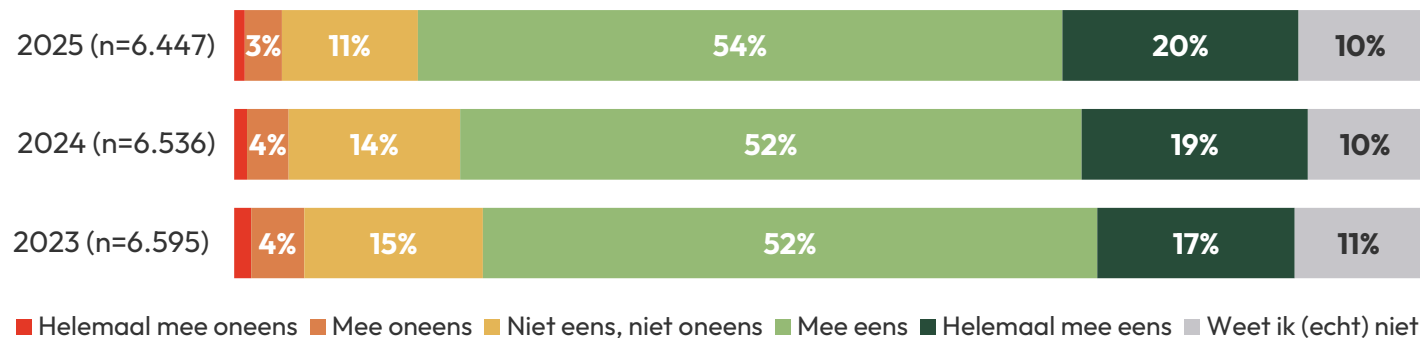
Al deze stellingen zijn in 2025 toegevoegd. Hierdoor is een vergelijking met voorgaande metingen niet mogelijk.

Nederlanders vinden de politie in toenemende mate een diverse organisatie die alle burgers gelijk behandelt

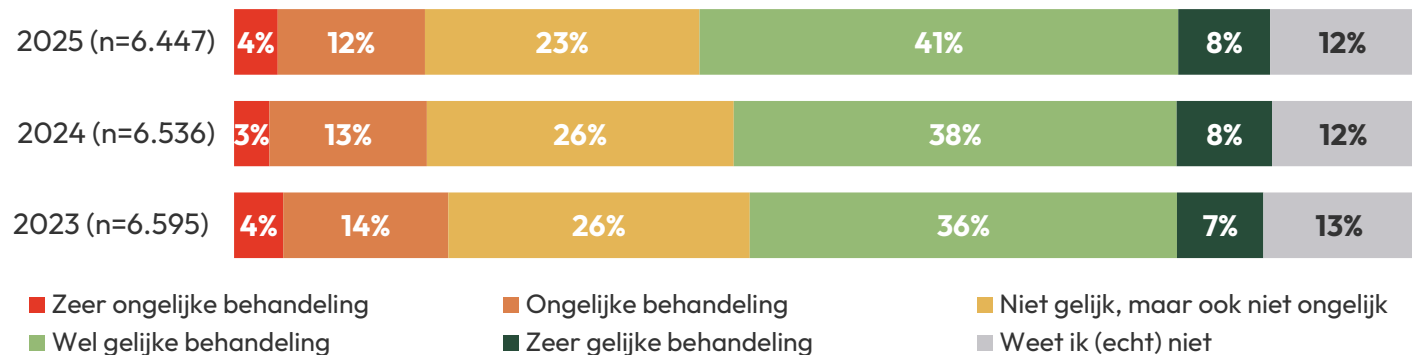
Een groot deel van de Nederlanders (74%) ziet de politie als een organisatie waar mensen met veel verschillende achtergronden werken. Dit percentage stijgt sinds 2023.

Ongeveer één op de zes Nederlanders (16%) vindt dat de politie burgers (zeer) ongelijk behandelt. De helft (48%) denkt wel dat de politie burgers gelijk behandelt. Ook hierin is een kleine maar positieve ontwikkeling ten opzichte van voorgaande jaren zichtbaar.

Bij de politie werken mensen met verschillende achtergronden

In hoeverre vind je dat de politie burgers wel of niet gelijk behandelt?

Uitleg aan respondenten van 'gelijk behandelen': Gelijk behandelen betekent dat politiemensen geen onderscheid maken vanwege persoonskenmerken zoals afkomst, geslacht of leeftijd.

De meeste burgers vinden de politie betrouwbaar en moedig, maar in iets mindere mate dan vorig jaar

Nederlanders vinden de politie behoorlijk moedig en betrouwbaar; ongeveer de helft vindt deze waarden (zeer) goed van toepassing, ongeveer een vijfde vindt deze waarden een beetje van toepassing.

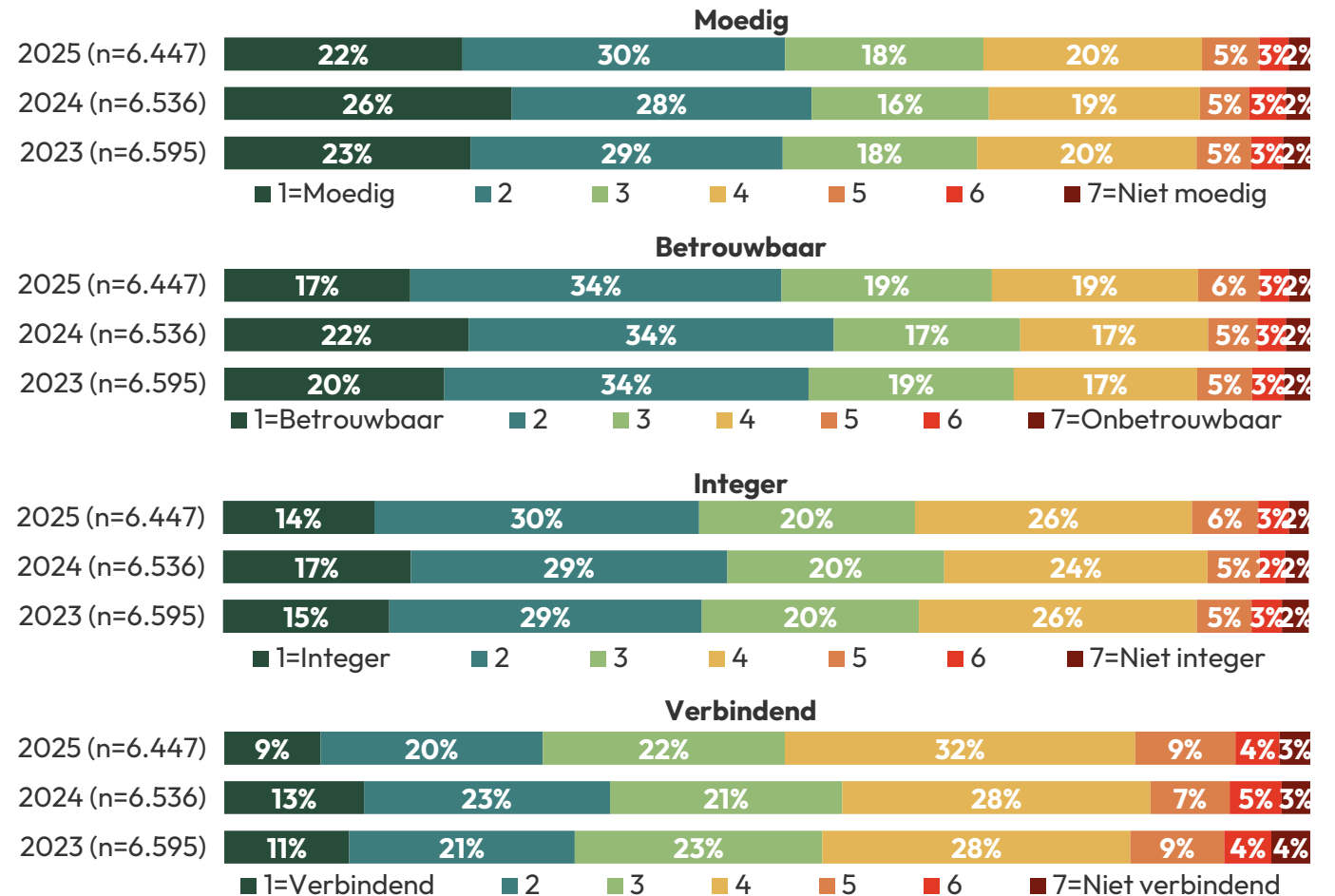
Men vindt 'integer' iets minder goed van toepassing.

De mate waarin de politie 'verbindt' lijkt men lastiger te kunnen beoordelen. We zien hier t.o.v. de andere kernwaarden een grotere groep die een neutrale houding aanneemt.

Vergeleken met 2024 zien we een daling bij alle vier de eigenschappen. Burgers vinden de politie iets minder vaak betrouwbaar (51% vs. 56% antwoord 1 of 2), moedig (52% vs. 54%), integer (44% vs. 46%) en verbindend (29% vs. 36%).

Een score van 1 of 2 betekent dat men de eigenschap (zeer) goed van toepassing vindt op de politie in de grafiek. Bij een score van 3 vindt men de waarde een beetje van toepassing, maar is men minder overtuigd.

In hoeverre zijn de volgende kenmerken in jouw ogen van toepassing op de politie?

Meerderheid burgers vindt politie benaderbaar en eerlijk, maar wel in mindere mate dan voorgaande jaren

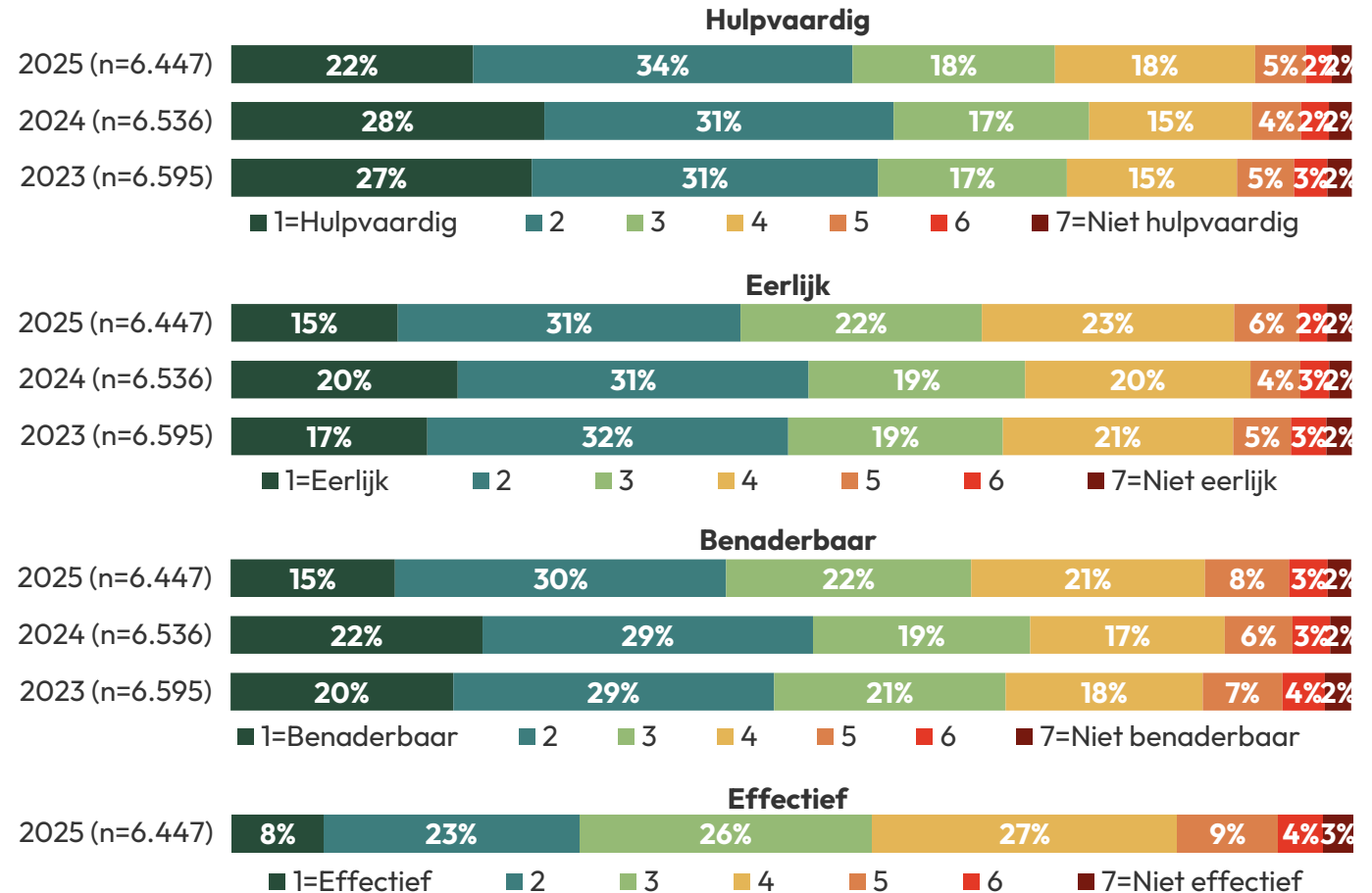
Veel burgers vinden de politie hulpvaardig. Ook 'eerlijk' en 'benaderbaar' vindt men redelijk goed van toepassing op de politie. Echter zien we bij alle drie de eigenschappen een daling t.o.v. 2024 (hulpvaardig 55% vs. 59%; eerlijk 45% vs. 52%; benaderbaar 44% vs. 52% antwoord 1 of 2).

Van alle voorgelegde eigenschappen kennen burgers 'effectief' het minst toe aan de politie. Circa een derde vindt deze waarde goed bij de politie passen.

Een score van 1 of 2 betekent dat men de eigenschap (zeer) goed van toepassing vindt op de politie in de grafiek. Een score van 3 is nog wel voldoende, maar al minder overtuigend

De eigenschap 'effectief' is aan het begin van 2025 toegevoegd. Hierdoor is een vergelijking met voorgaande jaren niet mogelijk.

In hoeverre zijn de volgende kenmerken in jouw ogen van toepassing op de politie?

Regressieanalyse (1/2)

Schaalscores per dimensie

De dimensies effectiviteit, nabijheid, rechtvaardigheid, omgevingsbewustzijn en 'politie in de buurt' zijn gemeten met meerdere onderliggende stellingen. Voor deze analyse hebben we per dimensie het gemiddelde van de onderliggende stellingen genomen. De stellingen per dimensie hangen namelijk sterk met elkaar samen. Daarnaast zijn nog drie losse stellingen aan de regressieanalyse toegevoegd.

Regressieanalyse

Een regressieanalyse is een methode om te bepalen hoe bepaalde factoren bepaalde resultaten kunnen voorspellen op basis van hoe zij met elkaar samenhangen. In deze regressieanalyse hebben we de indexscore voor reputatie voorspeld uit de schaalscores per dimensie, plus de drie losse stellingen die zijn toegevoegd. Per dimensie of stelling is berekend in hoeverre dit de indexscore voorspelt (verticale as in de matrix op de volgende pagina). Op de horizontale as staat de gemiddelde schaalscore weergegeven (op een 5-puntsschaal).

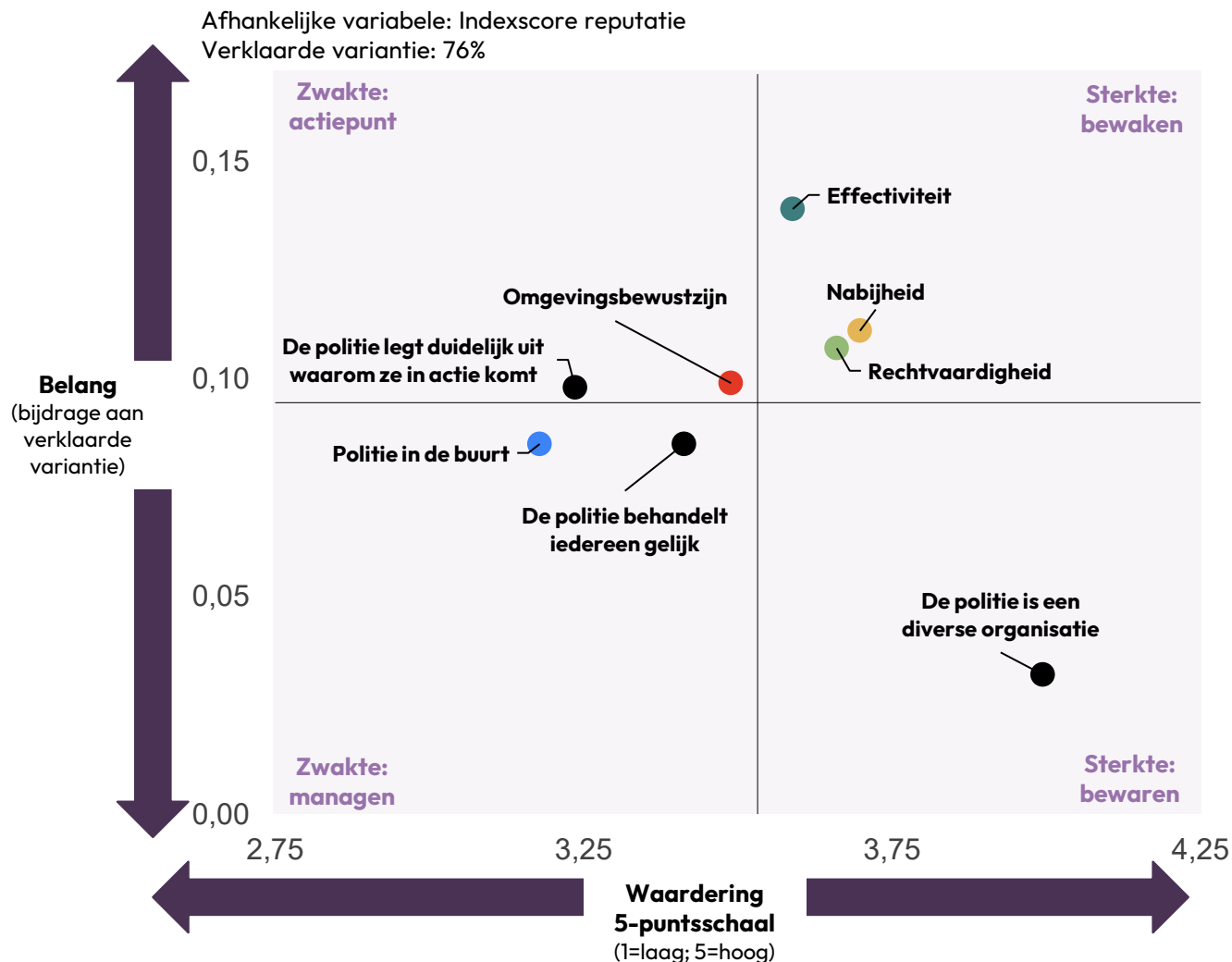
Uitkomst

Het model biedt een uitstekende voorspelling van de indexscore: alle aspecten die in de analyse zijn meegenomen verklaren 76% van de indexscore.

De dimensies liggen redelijk bij elkaar in de buurt qua voorspellende waarde voor de indexscore, maar de dimensie effectiviteit blijkt de sterkste voorspeller te zijn. Dit is een aspect waarop mensen de politie relatief positief beoordelen (hoewel de scores zijn gedaald ten opzichte van 2024). Ook de dimensies nabijheid en rechtvaardigheid hebben een behoorlijk effect op de indexscore en worden ook relatief positief beoordeeld. Over de mate waarin de politie duidelijk uitlegt waarom ze in actie komt zijn mensen *relatief* kritisch (ten opzichte van de andere aspecten). De gepercipieerde diversiteit van de politie blijkt in dit model het minst samen te hangen met de indexscore.

[Klik hier](#) voor een uitgebreidere uitleg van de regressie analyse

Regressieanalyse (2/2)

- Q9_1 De politie bestrijdt de criminaliteit
  - Q9_2 De politie heeft gezag
  - Q9_4 Als het er echt om gaat, dan is de politie er voor jou
  - Q9_5 Bij ongeregelheden treedt de politie op
  - Q9_6 De politie draagt bij aan een veiliger Nederland
  - Q9_22 De politie beschermt mij als dat nodig is
  - Q9_24 De politie komt snel als je contact met ze opneemt
  - Q9_7 De politie heeft oog voor slachtoffers
  - Q9_8 De politie werkt goed samen met hulporganisaties
  - Q9_11 De politie neemt burgers serieus
  - Q9_23 De politie behandelt mensen met respect
  - Q9_12 De politie gebruikt alleen geweld als het echt nodig is
  - Q9_13 De politie doet wat de wet van hen vraagt
  - Q9_14 De politie handelt rechtvaardig
  - Q9_15 De politie is er voor iedereen
  - Q9_16 De politie heeft duurzaamheid hoog op de agenda staan
  - Q9_17 De politie gebruikt publieke middelen op een verantwoorde manier
  - Q9_18 De politie gebruikt moderne technieken in haar werk
  - Q9_20 De politie speelt in op veranderingen in de maatschappij
  - Q9_21 De politie heeft een duidelijke visie voor de toekomst
  - Q10_1 De politie in mijn buurt is makkelijk te benaderen
  - Q10_2 De politie is betrokken bij de bewoners in mijn buurt
  - Q10_3 Als er problemen zijn in mijn buurt, pakt de politie die aan
- Losse stellingen:
- Q32 De politie behandelt iedereen gelijk
  - Q33 De politie legt duidelijk uit waarom ze in actie komt
  - Q34 De politie is een diverse organisatie
- Groupings:
- Effectiviteit: Q9_1, Q9_2, Q9_4, Q9_5, Q9_6, Q9_22, Q9_24
  - Nabijheid: Q9_7, Q9_8, Q9_11
  - Rechtvaardigheid: Q9_12, Q9_13, Q9_14, Q9_15
  - Omgevingsbewustzijn: Q9_16, Q9_17, Q9_18, Q9_20, Q9_21
  - Politie in de buurt: Q10_1, Q10_2, Q10_3

Het blijft voor burgers lastig om verbeterpunten te formuleren, men noemt vooral aspecten die nabijheid en effectiviteit benadrukken

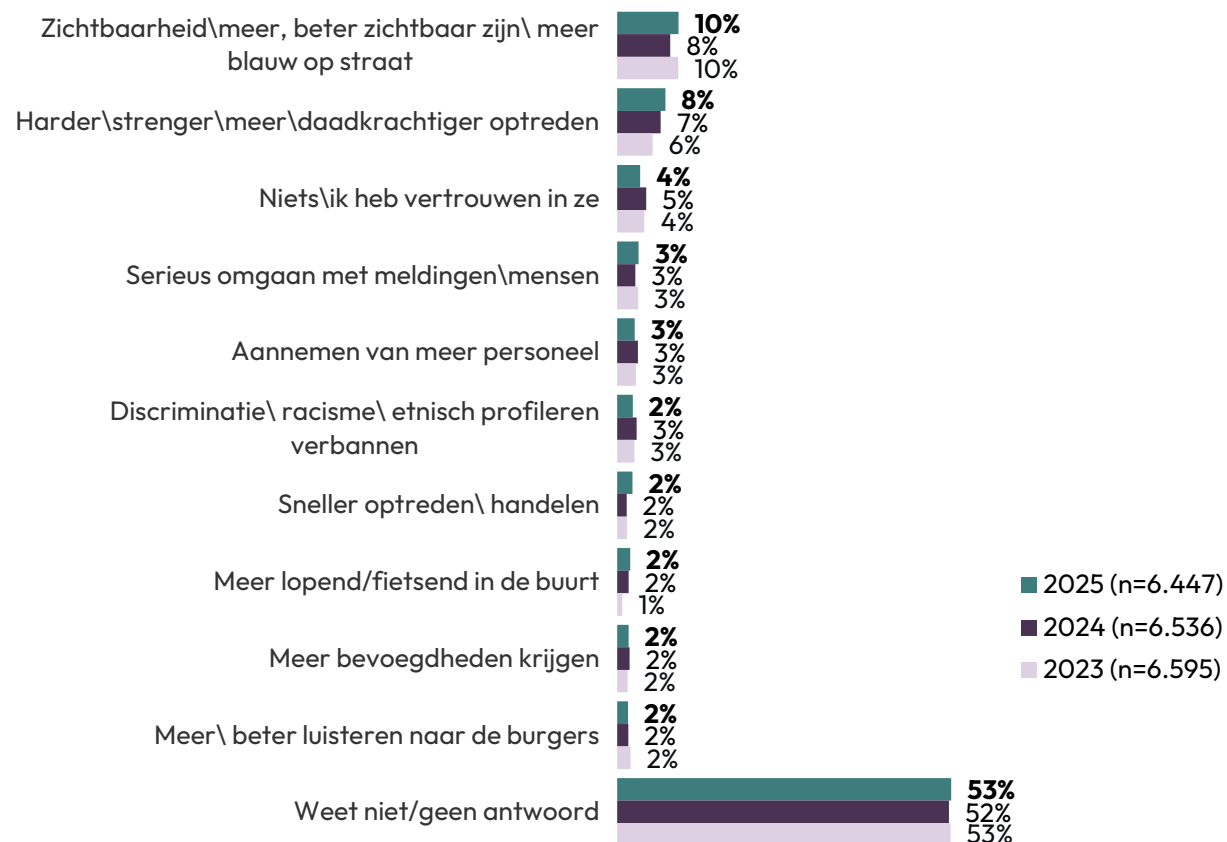
Aan respondenten is gevraagd om in eigen woorden te formuleren wat de politie zou moeten doen om het vertrouwen te vergroten.

Ongeveer de helft weet daar helemaal geen antwoord op te geven. Dit is stabiel over tijd. Dit komt vaker voor bij mensen met een hoge indexscore voor vertrouwen en reputatie. Deze groep geeft namelijk ook vaker aan geen verbeterpunt te hebben en vertrouwen te hebben in de politie.

Mensen met een lagere indexscore geven minder vaak het antwoord 'weet niet'. We weten niet zeker wat hiervan de oorzaak is. Mogelijk vinden zij het lastig om hun negatieve gevoel rationeel te onderbouwen of onder woorden te brengen.

Bij degenen die wel verbeterpunten noemen zien we de bouwsteen nabijheid terugkomen (zichtbaar zijn op straat, serieus omgaan met meldingen en luisteren), maar ook de dimensie effectiviteit (daadkracht en optreden tegen criminaliteit).

Wat zou de politie kunnen doen om meer vertrouwen van jou te krijgen?
(top 10 gecodeerde open antwoorden)

Verschillen tussen Mentality-milieus: Impulsieve individualisten en moderne burgerij het meest negatief

Een vergelijking tussen de Mentality-milieus (segmentatie op basis van waarden, normen en levensstijl, [zie bijlage](#) voor extra uitleg) laat zien dat er twee milieus een lagere score hebben: **de impulsieve individualisten** en **de moderne burgerij**. De indexscore voor reputatie binnen deze groepen is 45 en 44. Zij geven gemiddeld negatievere antwoorden bij nagenoeg alle vragen in dit onderzoek.

Dit is door een aantal aspecten te verklaren:

- Vooral de impulsieve individualisten, maar ook de moderne burgers tot op zekere hoogte, hebben minder vertrouwen in instituten en de overheid. De politie is daarin geen uitzondering.
- Met name impulsieve individualisten voelen zich soms in de steek gelaten door de overheid en de politiek. Bij beide groepen heerst soms het gevoel dat ze als individu toch geen invloed hebben.
- Dit wantrouwen maakt vooral impulsieve individualisten niet strijdbaar, ze zijn voor een groot deel afgehaakt. Echter zijn beide groepen minder geïnteresseerd in politiek en maatschappelijke thema's. Daarbij staan beide groepen argwanend tegenover de media, dus het is lastiger om ze te bereiken.

De **nieuwe conservatieven** zijn in 2025 het meest positief over de politie. De indexscore voor reputatie binnen deze groep is het hoogst met 63.

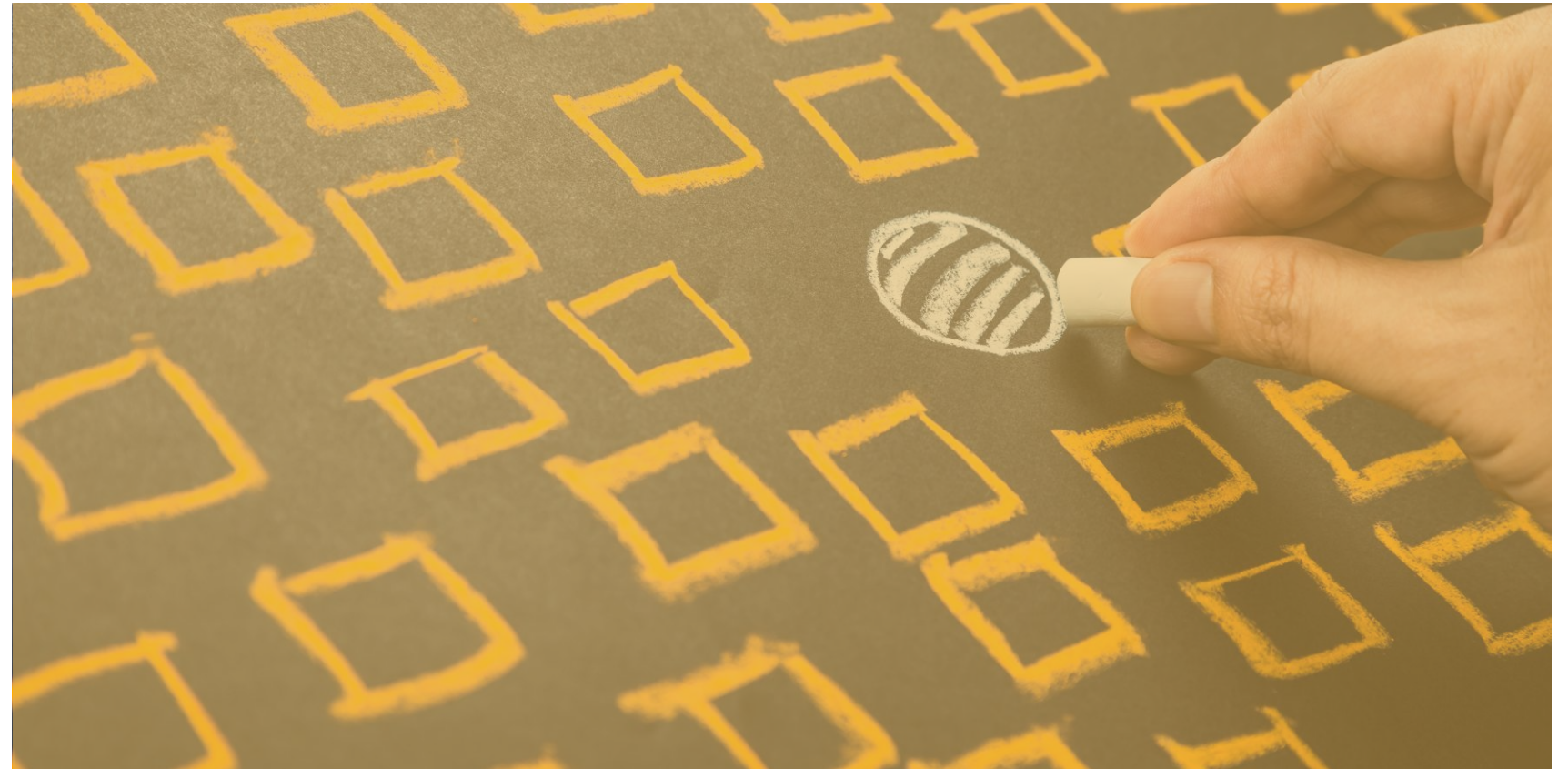
Dit valt te verklaren door een aantal aspecten:

- Nieuwe conservatieven zijn hiërarchisch ingesteld. Wat maakt

dat zij eerder openstaan voor hiërarchie en bijkomende autoriteitsverhoudingen.

- Nieuwe conservatieven hebben meer vertrouwen in instituten en de overheid, dus daarmee ook meer vertrouwen in de politie.
- Nieuwe conservatieven hechten waarde aan respect, discipline en omgangsvormen, wat in lijn ligt met hun houding jegens de politie.
- Personen uit dit milieu kijken kritisch maar rationeel naar de media en openbaar bestuur. Wat maakt dat deze groep met specifieke media goed te bereiken is.

Mentality-milieu	reputatie-indexscore 2025
Nieuwe conservatieven	63
Postmaterialisten	59
Kosmopolieten	57
Opwaarts mobielen	55
Traditionele burgerij	52
Postmoderne hedonisten	49
Impulsieve individualisten	45
Moderne burgerij	44

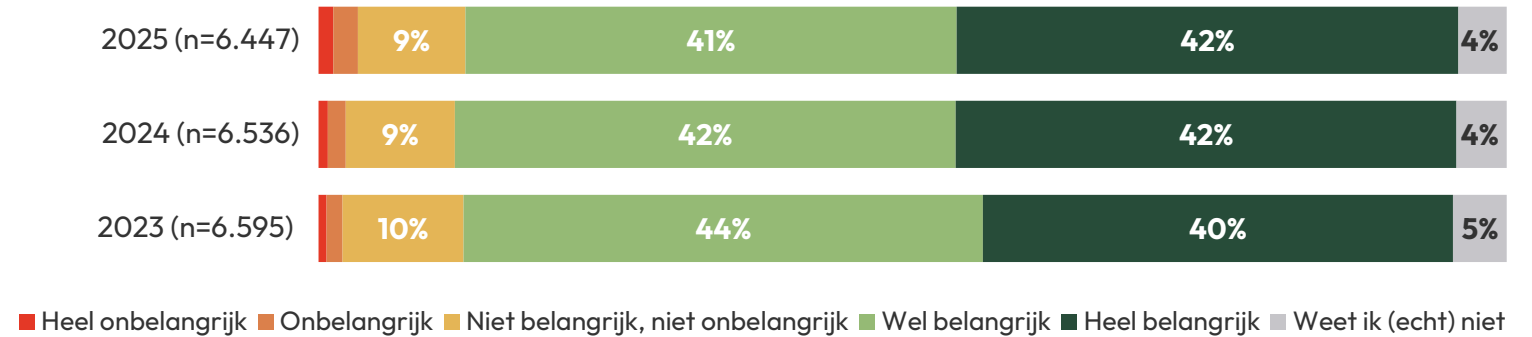
Maatschappelijke positie

Legitimiteit van de politie is zeer hoog

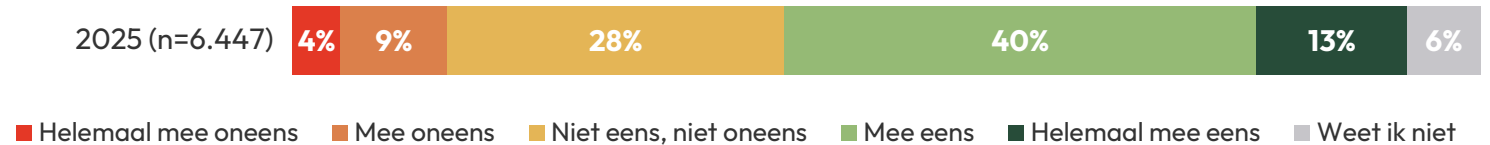
Een ruime meerderheid van de burgers (84%) vindt de politie belangrijk voor het functioneren van de samenleving. Dit percentage is nagenoeg gelijk aan dat van 2024 en 2023.

Ongeveer de helft staat achter de manier waarop de politie optreedt (52%).

In hoeverre vind je dat de politie wel of niet belangrijk is voor het goed functioneren van de samenleving?

Ik sta achter de manier waarop de politie optreedt*

*Deze stelling is in 2025 toegevoegd. Hierdoor is een vergelijking met voorgaande jaren niet mogelijk.

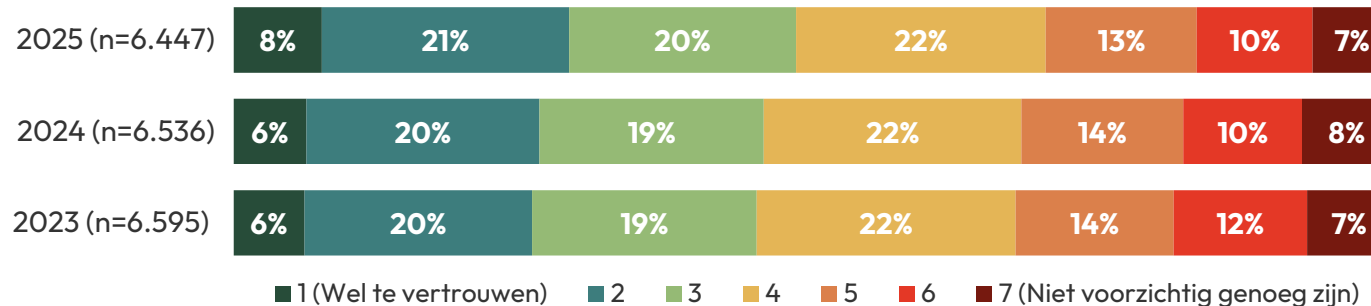
Vertrouwen in medemens neemt iets toe maar zorgen over veiligheid in het land zijn consistent hoog

Ten opzichte van voorgaande jaren, zien we een kleine, maar significante stijging in het aantal burgers dat vindt dat de meeste mensen over het algemeen te vertrouwen zijn (29% vs. 26% geeft antwoord 1 of 2).

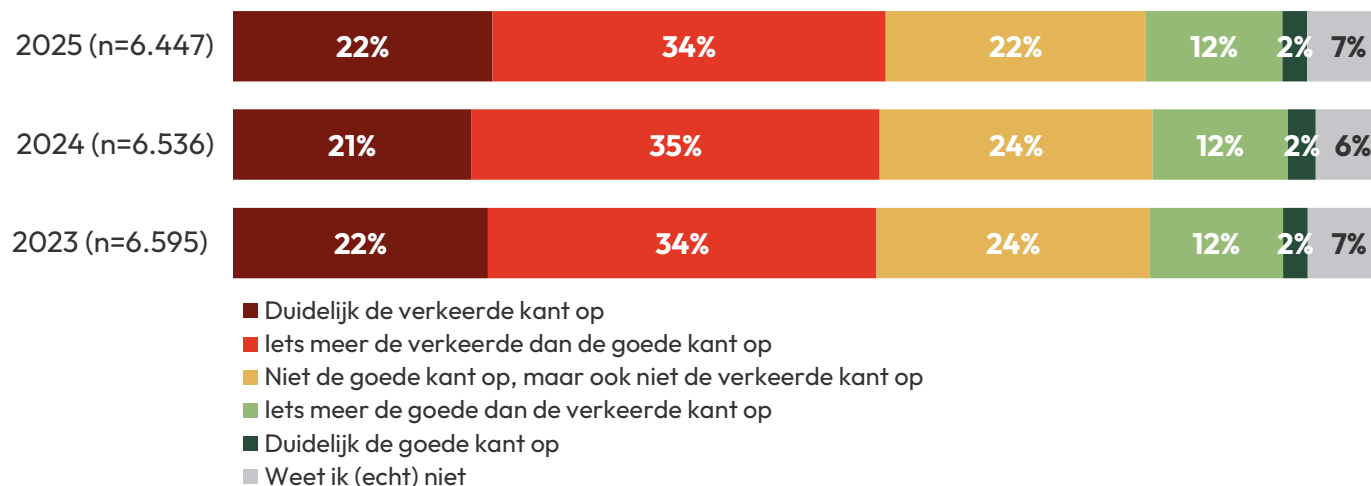
De zorgen over veiligheid in Nederland zijn stabiel over tijd, maar aan de hoge kant: consistent denkt circa de helft van de burgers dat het de verkeerde kant op gaat. De perceptie hangt enigszins samen met het algeheel sociaal vertrouwen.

Nederlanders die vinden dat het (meer) de verkeerde kant op gaat met de veiligheid in Nederland, geven over het algemeen negatievere antwoorden op alle vragen en stellingen over de politie.

Vind je dat over het algemeen de meeste mensen wel te vertrouwen of vind je dat men niet voorzichtig genoeg kan zijn in de omgang met anderen?

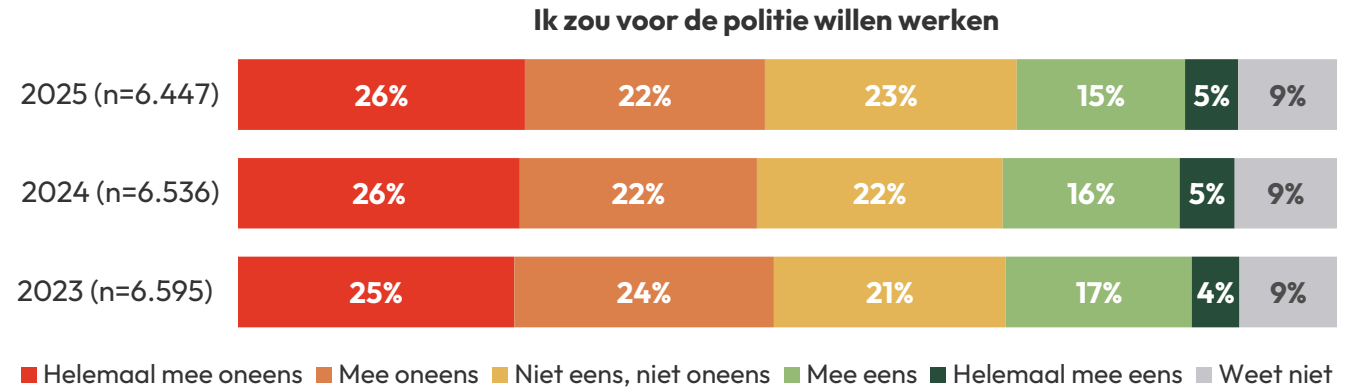
In hoeverre vind je dat het de goede of de verkeerde kant op gaat met de veiligheid in Nederland?

Aantal burgers met interesse in werken bij de politie is stabiel: circa één op de vijf overweegt dit

Eén op de vijf Nederlanders zegt te willen werken voor de politie (21%), wat vergelijkbaar is met andere publieke organisaties. Dit zijn vaker personen met een hogere indexscore.

Dit betekent niet dat al deze personen van plan zijn om te solliciteren. Maar het zegt wel dat ze het werk of de organisatie in principe aantrekkelijk genoeg vinden.

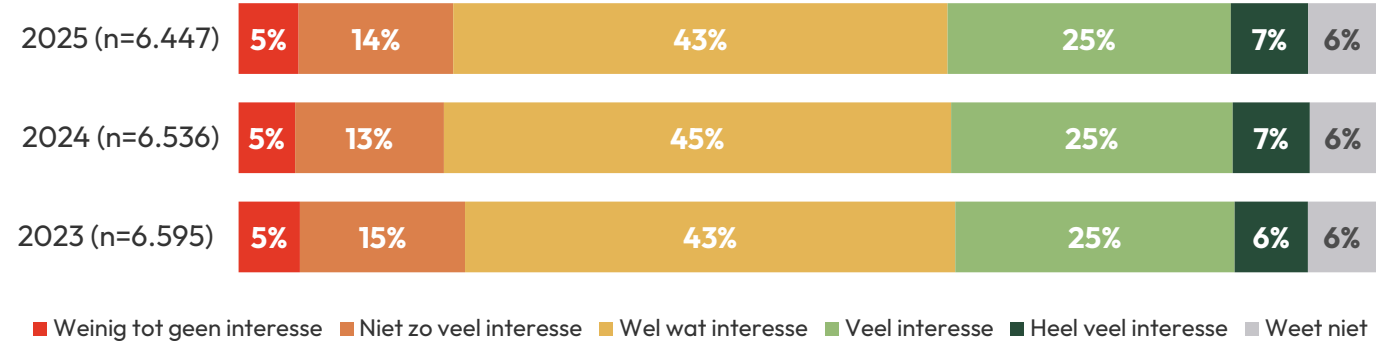

Interesse in nieuws en informatie van de politie hangt samen met reputatie

Ongeveer een derde heeft veel interesse in nieuws en informatie van de politie, vergelijkbaar met eerdere jaren. Dit hangt sterk samen met het beeld dat men van de politie heeft. Hoe hoger de indexscore voor reputatie, des te meer interesse in nieuws en informatie en des te positiever de indruk van hoe de politie in het nieuws is geweest.

Andersom geldt dat de groep waarbij de politie een lagere reputatie heeft eerder negatief nieuws ziet (of onthoudt) en verder weinig interesse heeft in nieuws en informatie van de politie.

In hoeverre ben je in het algemeen wel of niet geïnteresseerd in nieuws en informatie van de politie?

Minder mensen hebben dit jaar nieuws over de politie gezien, maar als men nieuws heeft gezien, is dit vaker positief

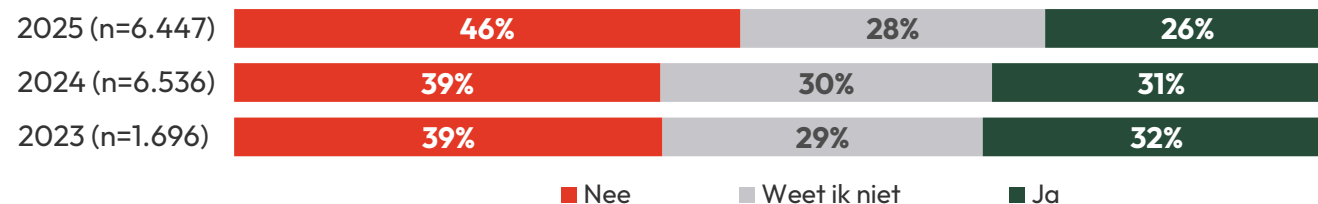
Ongeveer een kwart (26%) van de Nederlanders vernamen afgelopen maand (op moment van vragen) bewust iets over de politie in de media. Dit percentage ligt lager dan voorgaande metingen. Dat is licht gedaald t.o.v. 2024 (31%). Volgens de helft van hen was de berichtgeving positief over de politie (53%). Dit percentage ligt hoger dan dat van vorig jaar (48%).

Een minderheid denkt dat de berichtgeving een effect heeft gehad op hun beeld van de politie.

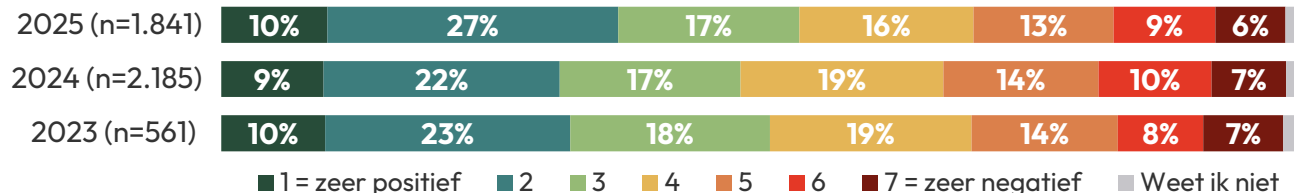
Toch zien we dat de algehele (reputatie-)indexscore samenhangt met de mate waarin berichten als positief/negatief over de politie worden gezien en de mate waarin deze berichtgeving iemands beeld positief dan wel negatief heeft beïnvloed: hoe hoger de (reputatie)indexscore is, des te vaker men zegt dat berichtgeving over de politie positief was en hun beeld positief heeft beïnvloed.

We kunnen niet concluderen of het één tot het ander leidt. Enerzijds kan het zijn dat degenen die positiever over de politie denken berichten in de media positiever interpreteren. Anderzijds is het ook mogelijk dat positieve berichten een positief effect hebben op het beeld dat men van de politie heeft.

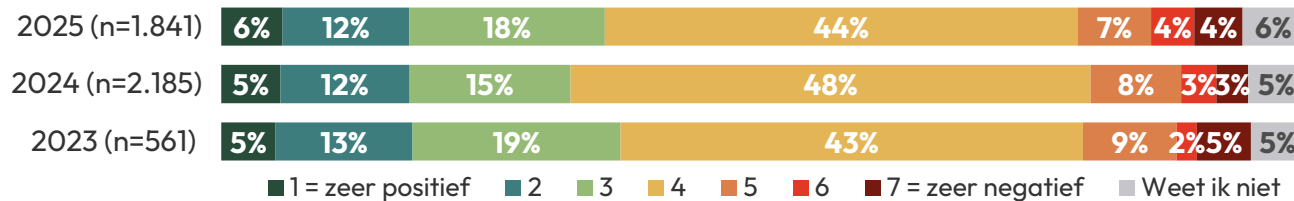
Heb je in de afgelopen maand iets gezien, gehoord of gelezen over de politie in de (sociale) media?

In hoeverre vind je dat wat jij hebt gezien, gehoord, of gelezen negatief of positief over de politie? (Basis – heeft wat vernomen in de media)

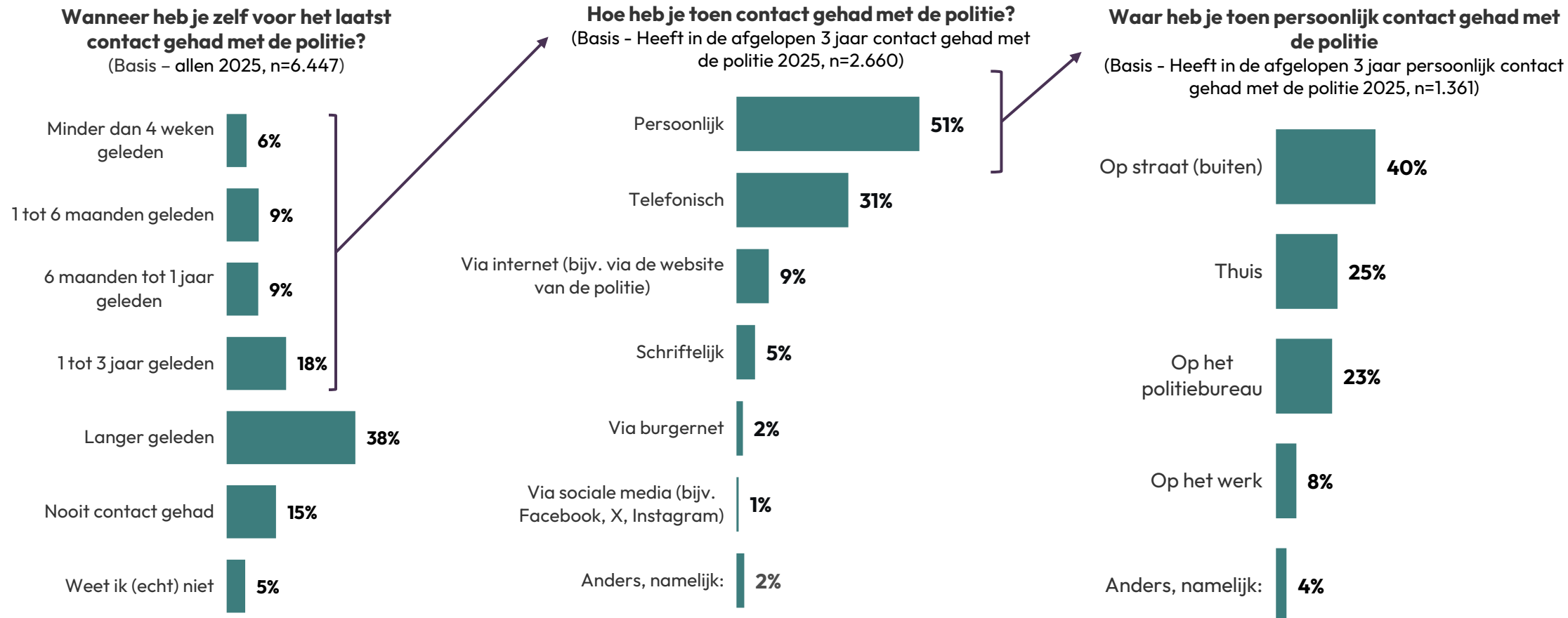
In hoeverre heeft dat wat jij hebt gezien, gehoord of gelezen jouw mening over de politie positief of negatief veranderd? (Basis – heeft wat vernomen in de media)

Contact met de politie

Contact met de politie vond in 2025 vooral persoonlijk plaats

De vraagtekst van deze drie vragen is aan het begin van 2025 iets aangepast. Zo is er onder andere een extra uitleg toegevoegd over wat er bedoeld wordt met 'contact'. Hierdoor is een vergelijking met voorgaande jaren niet mogelijk.

Ruime meerderheid tevreden over de manier waarop de politie hen behandelde

Twee op de drie burgers die de afgelopen drie jaar in contact kwamen met de politie, zijn (zeer) tevreden over de manier waarop de politie hen toen behandelde. Circa één op de acht (13%) is hierover (zeer) ontevreden.

Iets meer dan de helft van de burgers die contact hebben gehad, zijn tevreden met het resultaat van dit contact. Hier is de ontevreden groep iets groter (18%).

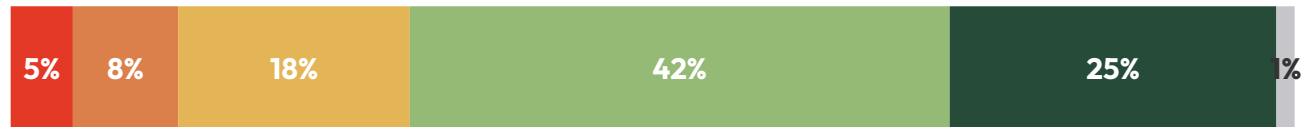
Mensen die (zeer) tevreden zijn over de manier waarop de politie hen behandelde, laten een relatief hoge indexscore zien (63), wanneer men ontevreden is, is de indexscore erg laag (13).

Hetzelfde geldt tevredenheid over het resultaat van het contact (67 indien tevreden en 19 indien ontevreden).

Deze vragen zijn in 2025 toegevoegd. Hierdoor is een vergelijking met voorgaande jaren niet mogelijk.

En hoe tevreden of ontevreden ben je over ...
(Basis - 2025 & heeft in de afgelopen 3 jaar contact gehad met de politie, n=2.660)

De manier waarop de politie jou toen behandelde

Het resultaat dat het contact met de politie heeft opgeleverd

■ Zeer ontevreden ■ Ontevreden ■ Niet ontevreden, niet tevreden ■ Tevreden ■ Zeer tevreden ■ Geen antwoord/weet niet

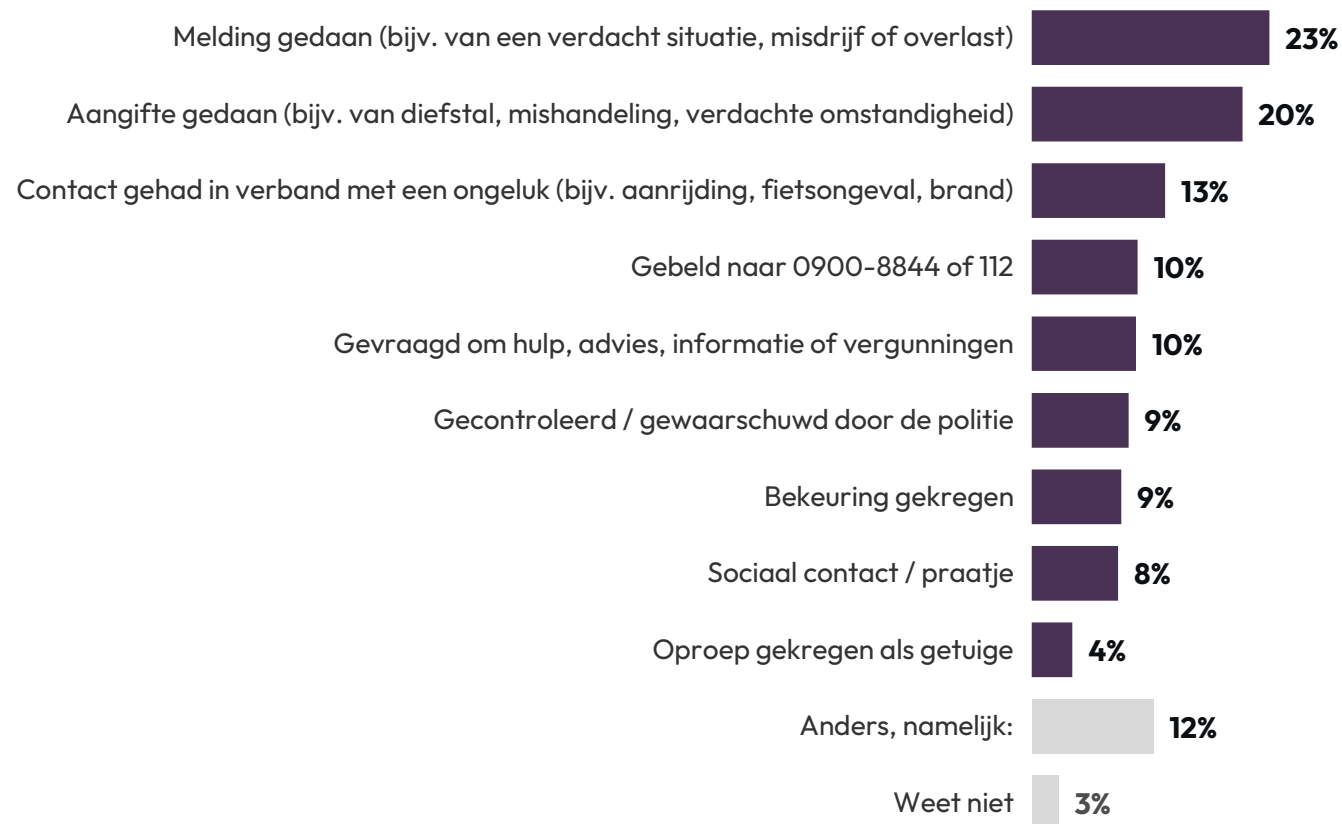
Contact met de politie vindt vooral plaats op eigen initiatief

Contact met de politie vindt vaak plaats op initiatief van de burger, die bijvoorbeeld een melding doet of aangifte.

De indexscore is wat lager bij mensen die een bekeuring hebben gekregen (43) of die zijn gecontroleerd of gewaarschuwd (48) en hoger wanneer het contact een sociaal praatje betrof (60).

Bij deze vraag zijn er aan het begin van 2025 verschillende antwoordopties toegevoegd en verwijderd. Hierdoor is een vergelijking met voorgaande jaren niet mogelijk.

Kun je aangeven waarover het laatste contact ging dat je met de politie had? (Basis – 2025 & heeft in de afgelopen 3 jaar contact gehad met de politie, n=2.660)

De politie verplaatst zich in burgers, maar legt niet altijd duidelijk uit waarom ze in actie komt

Een krappe meerderheid van de burgers heeft het gevoel dat de politie zich goed in hun situatie kan inleven (52%). Dit is een lichte daling ten opzichte van 2024 (56%).

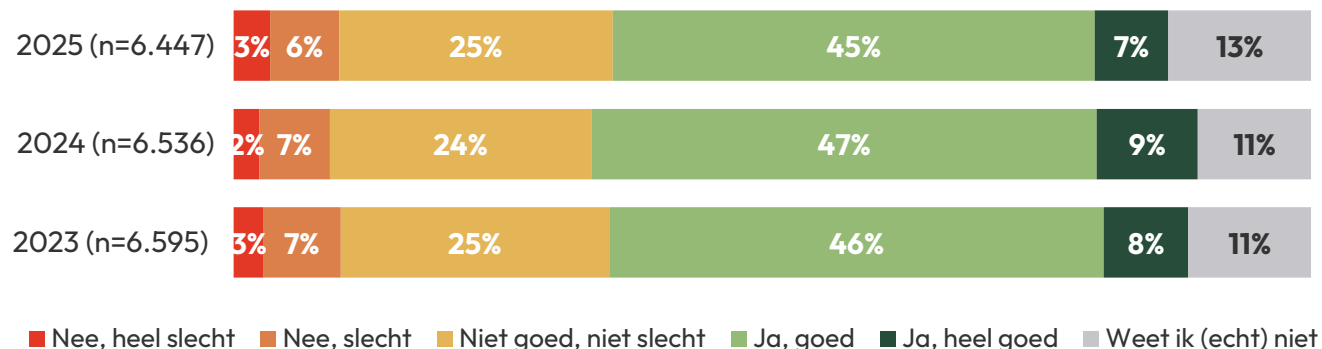
De meningen zijn verdeeld over de vraag of de politie goed uitlegt waarom ze wel of niet in actie komt.

Het gevoel dat de politie zich goed in burgers hun situatie kan inleven, hangt sterk samen met de indexscore voor reputatie. Nederlanders met een hogere indexscore denken vaker dat de politie zich goed kan inleven.

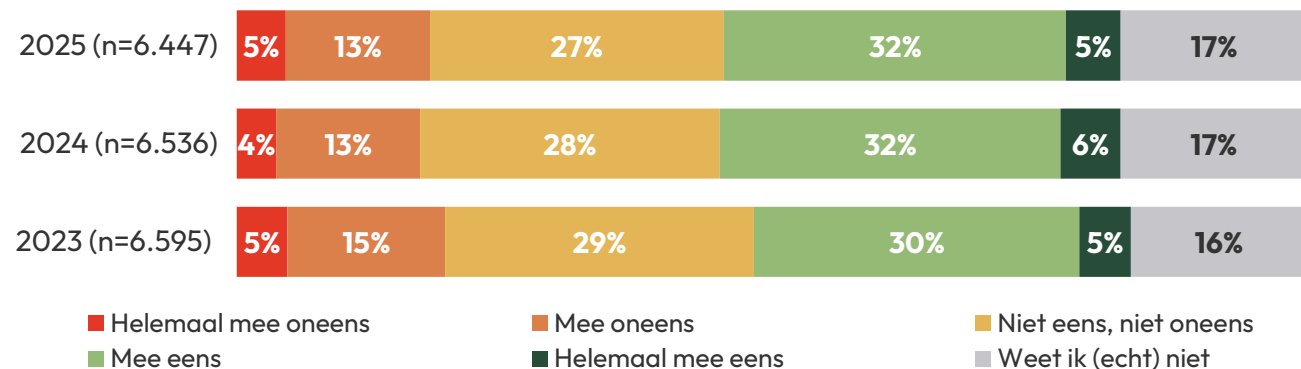
Ook zijn Nederlanders meer van mening dat de politie goed uitlegt waarom ze wel of niet in actie komt, naarmate de indexscore voor reputatie hoger wordt.

*Deze stelling is in 2025 toegevoegd. Het is een vervanging van een oude stelling ('Denk je dat de politie zich wel of niet goed in jouw situatie kan verplaatsen?').

Denk je dat de politie zich wel of niet goed in jouw situatie kan inleven?*

De politie legt aan burgers goed uit waarom ze wel of niet in actie komt

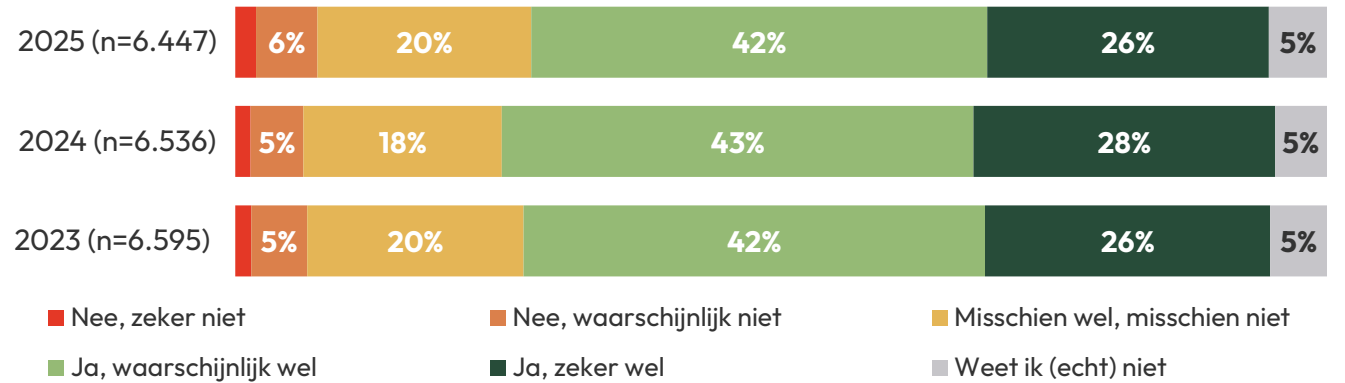

Meerderheid van de burgers zou hulp of bescherming vragen aan de politie

Als men hulp of bescherming nodig heeft, zou een ruime meerderheid hiervoor naar de politie stappen (68%). Dit is een kleine daling t.o.v. 2024 (71%).

Personen met een lagere indexscore zullen minder snel om hulp of bescherming vragen. Personen met een hogere indexscore juist eerder.

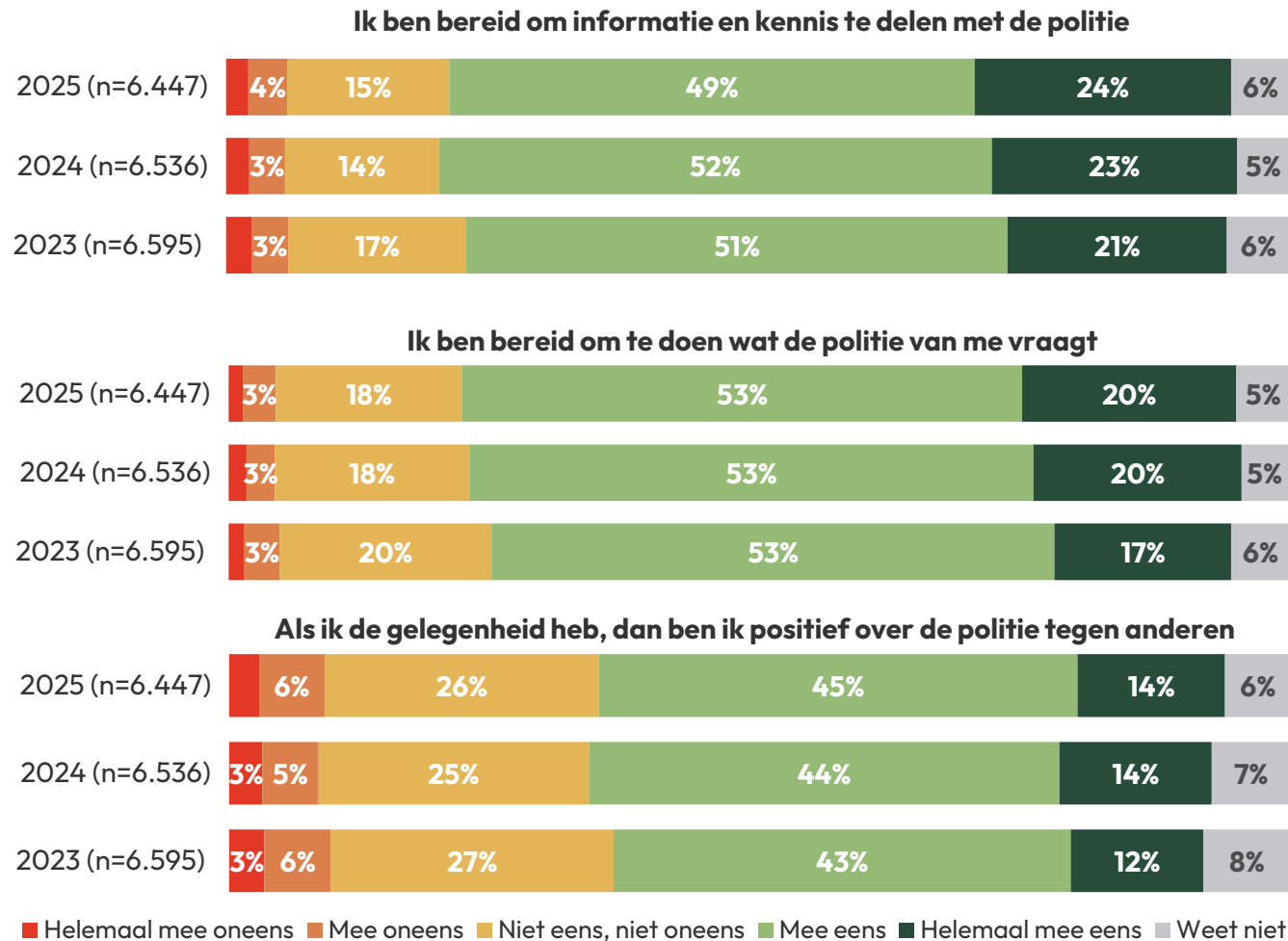
Stel dat je hulp of bescherming nodig hebt. Vraag je dan wel of geen hulp of bescherming aan de politie?

De meeste burgers stellen zich constructief op richting de politie

Circa drie op de vier burgers is bereid om kennis te delen met de politie (73%) en om te doen wat de politie van hen vraagt (73%). Ook is 59% positief tegenover anderen over de politie, mochten zij in de gelegenheid zijn. Dit is niet veranderd sinds 2024.

Deze drie stellingen hangen samen met de (reputatie)indexscore.

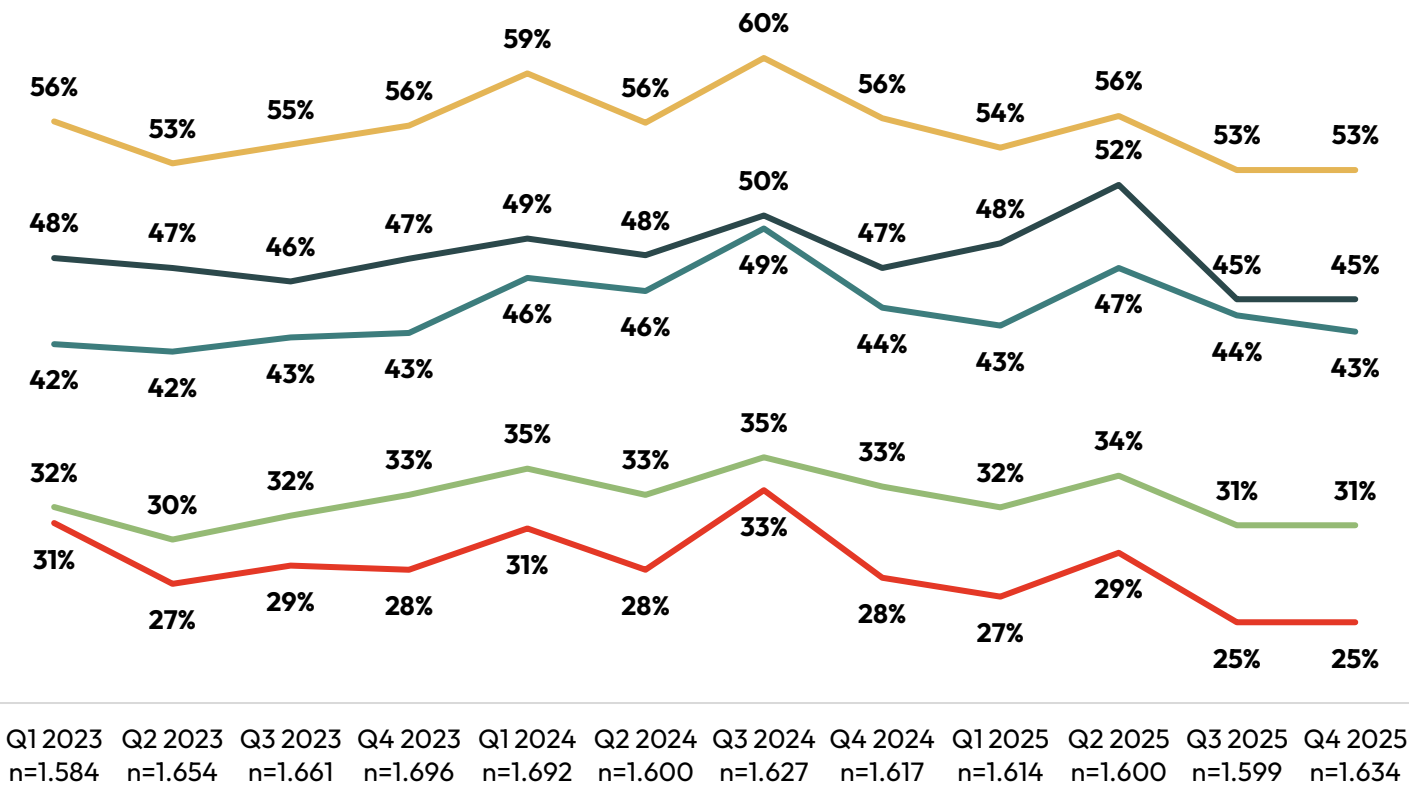

Bijlagen

Trendlijnen: onderliggende stellingen indexscore reputatie

- Wat is volgens jou het algemene beeld dat er in de samenleving bestaat van de politie?
- Hoe positief of negatief is jouw eigen indruk van de politie?
- Hoeveel vertrouwen heb je in de politie op de lange termijn?
- Wat is jouw oordeel over de manier waarop de politie haar taken en verantwoordelijkheden uitvoert?
- Hoe beoordeel je de bereikte resultaten van de politie?

*NB: De grafiek toont enkel de percentages van de top 2 (meest positieve) antwoordcategorieën

Trendlijnen: rechtvaardigheid

In hoeverre ben je het eens of oneens met onderstaande uitspraken?
(Basis – allen)*

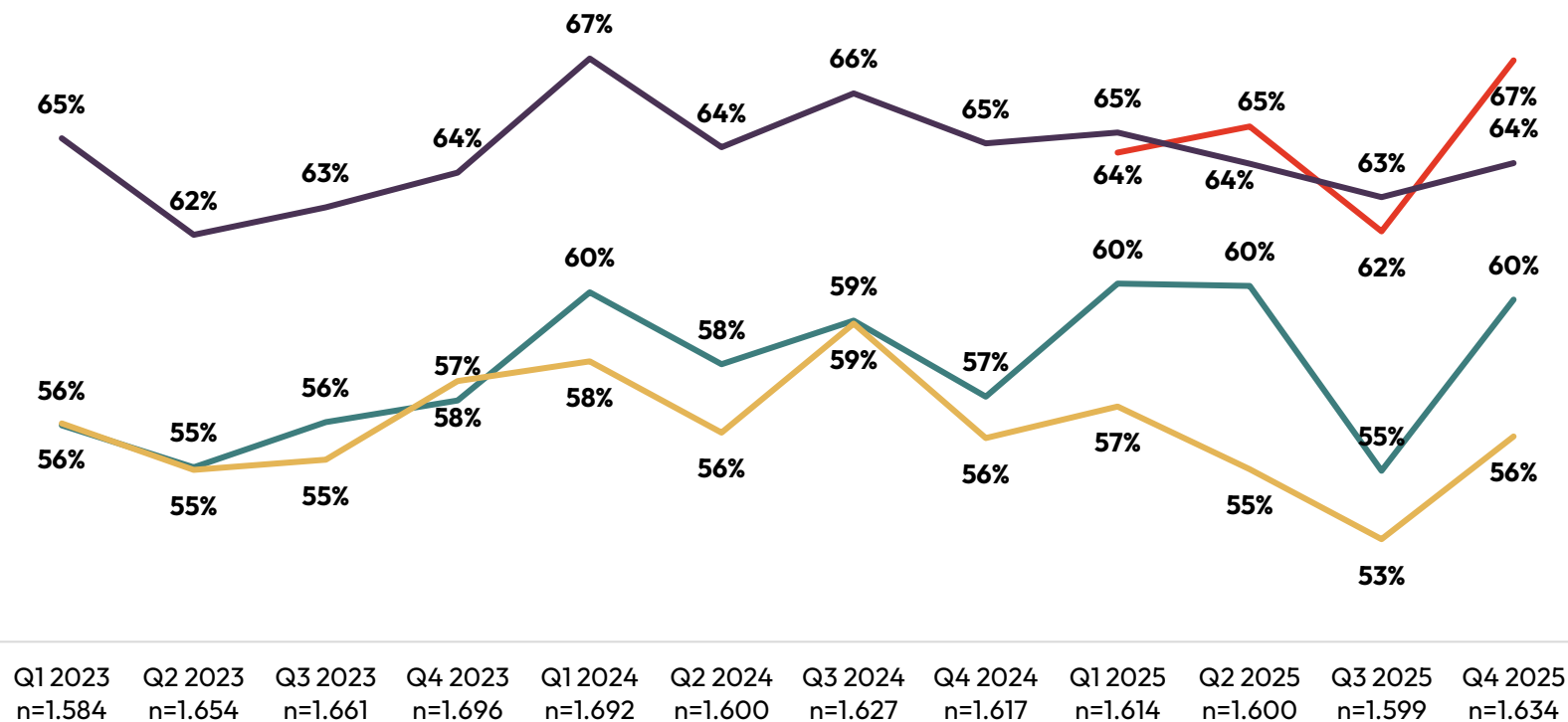
De politie...

— ...doet wat de wet van hen vraagt

— ...is er voor iedereen

— ...gebruikt alleen geweld als het echt nodig is

— ...handelt rechtvaardig

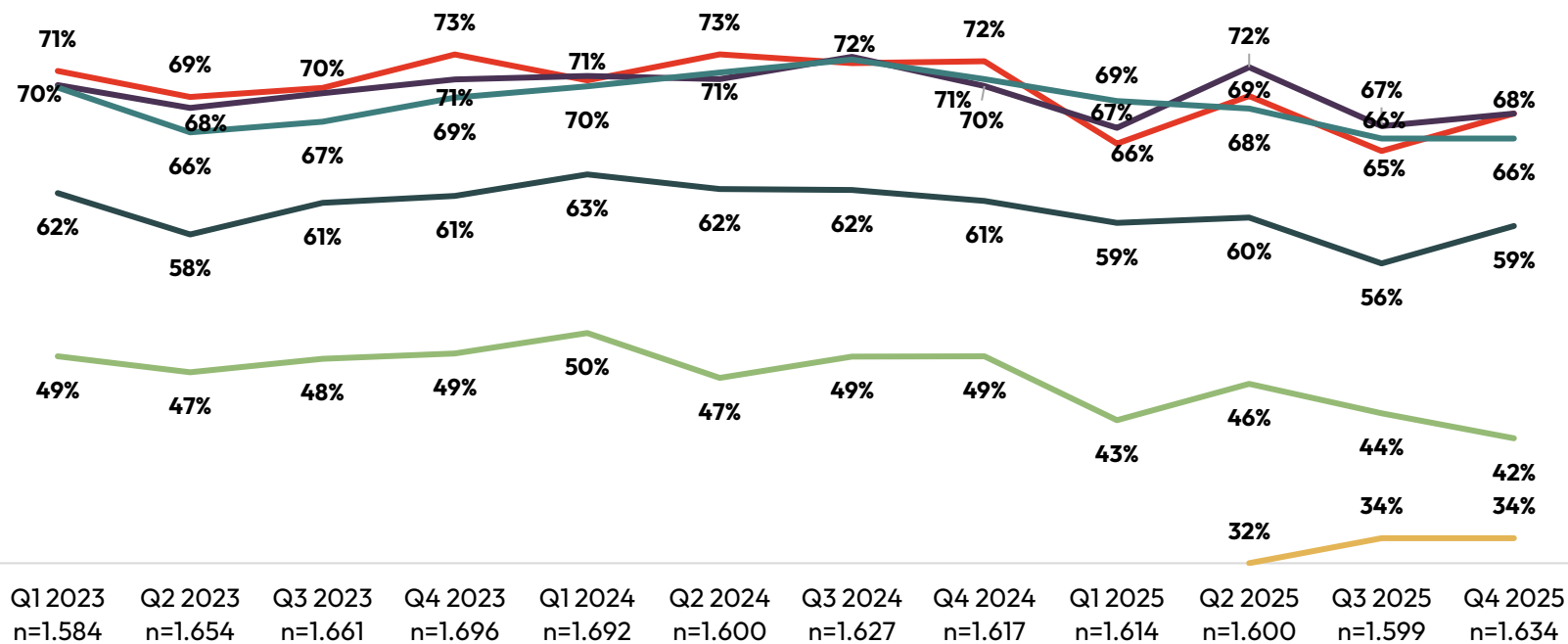
*NB: De grafiek toont enkel de percentages van de antwoordcategorieën 'Mee eens' & 'Helemaal mee eens'

Trendlijnen: effectiviteit

In hoeverre ben je het eens of oneens met onderstaande uitspraken?
(Basis - allen)*

De politie...

- ...treedt op bij ongeregelheden
- ...draagt bij aan een veiliger Nederland
- ...bestrijdt de criminaliteit
- ...is er voor jou als het er echt om gaat
- ...heeft gezag
- ...komt snel als je contact met ze opneemt

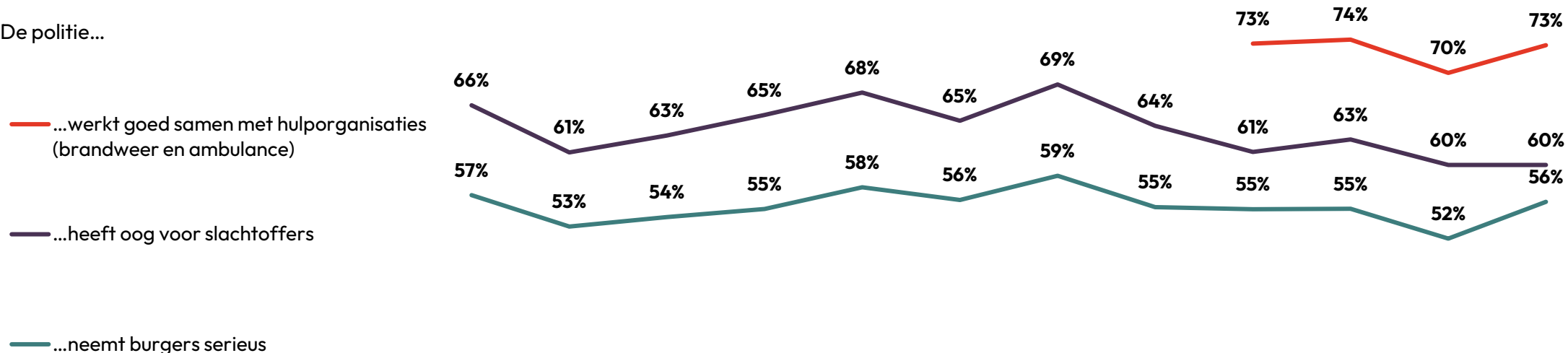

*NB: De grafiek toont enkel de percentages van de antwoordcategorieën 'Mee eens' & 'Helemaal mee eens'

Trendlijnen: nabijheid

In hoeverre ben je het eens of oneens met onderstaande uitspraken?
(Basis - allen)*

De politie...

Q1 2023	Q2 2023	Q3 2023	Q4 2023	Q1 2024	Q2 2024	Q3 2024	Q4 2024	Q1 2025	Q2 2025	Q3 2025	Q4 2025
n=1.584	n=1.654	n=1.661	n=1.696	n=1.692	n=1.600	n=1.627	n=1.617	n=1.614	n=1.600	n=1.599	n=1.634

*NB: De grafiek toont enkel de percentages van de antwoordcategorieën 'Mee eens' & 'Helemaal mee eens'

Trendlijnen: omgevingsbewustzijn

In hoeverre ben je het eens of oneens met onderstaande uitspraken?
(Basis - allen)*

De politie...

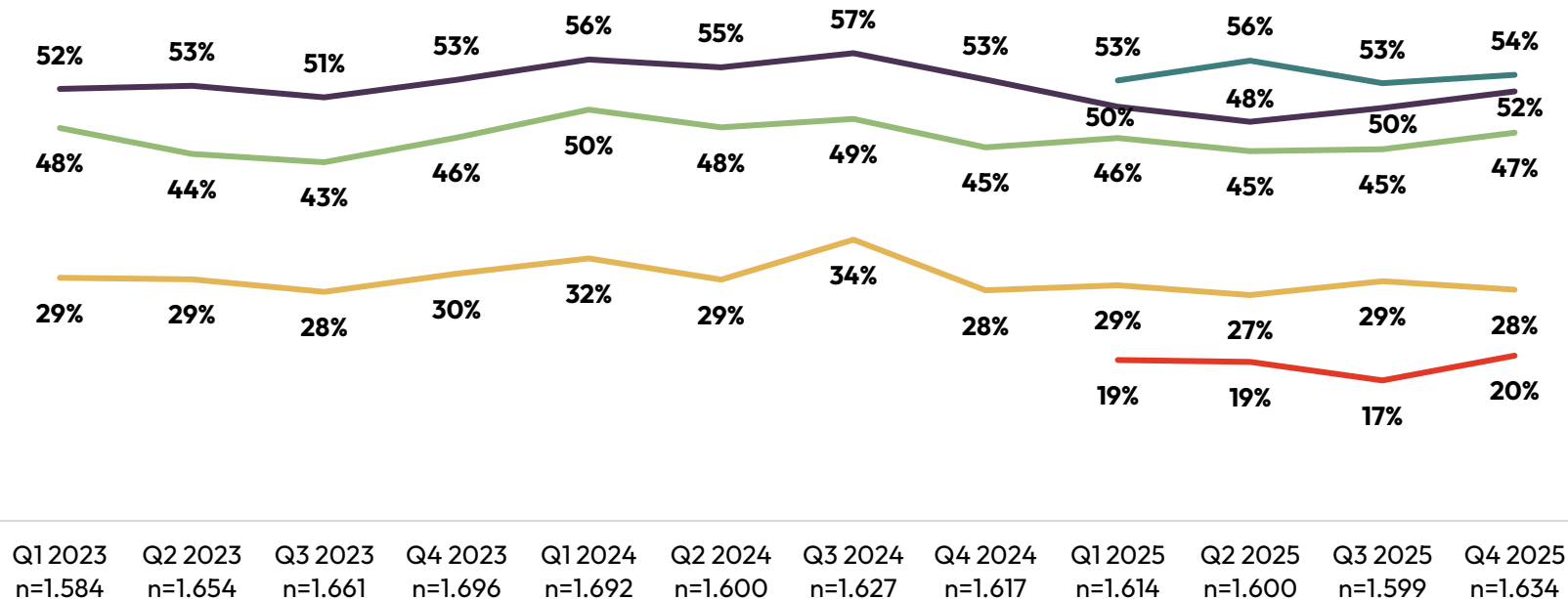
...heeft duurzaamheid hoog op de agenda staan

...maakt op een verantwoorde manier gebruik van publieke middelen

...werkt met moderne technieken in haar werk

...speelt in op veranderingen in de maatschappij

...heeft een duidelijke visie voor de toekomst

*NB: De grafiek toont enkel de percentages van de antwoordcategorieën 'Mee eens' & 'Helemaal mee eens'

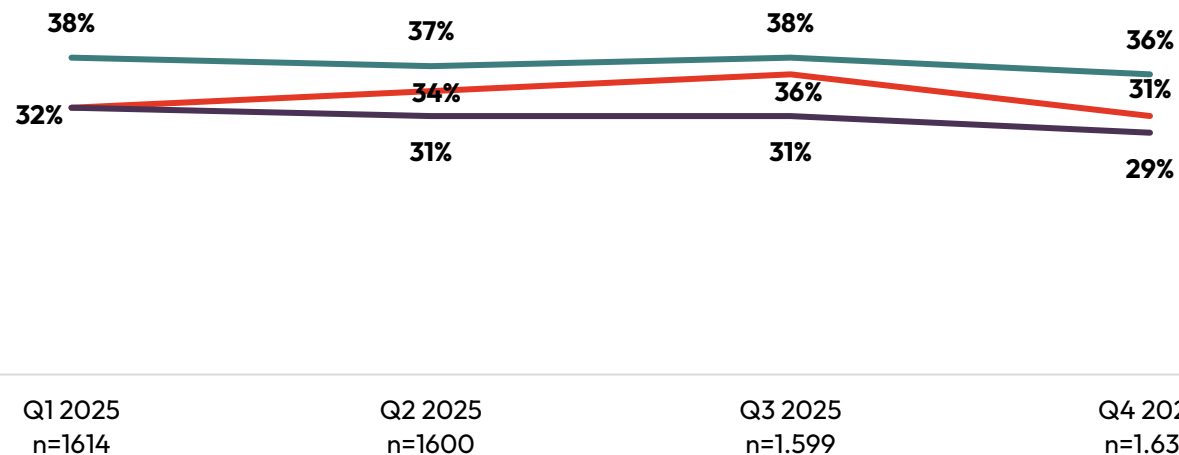
Trendlijnen: politie in de buurt

Hieronder staan uitspraken over de politie in jouw buurt. In hoeverre ben je het daarmee eens of oneens?
(Basis - allen)*

— De politie in mijn buurt is makkelijk te benaderen

— De politie is betrokken bij de bewoners in mijn buurt

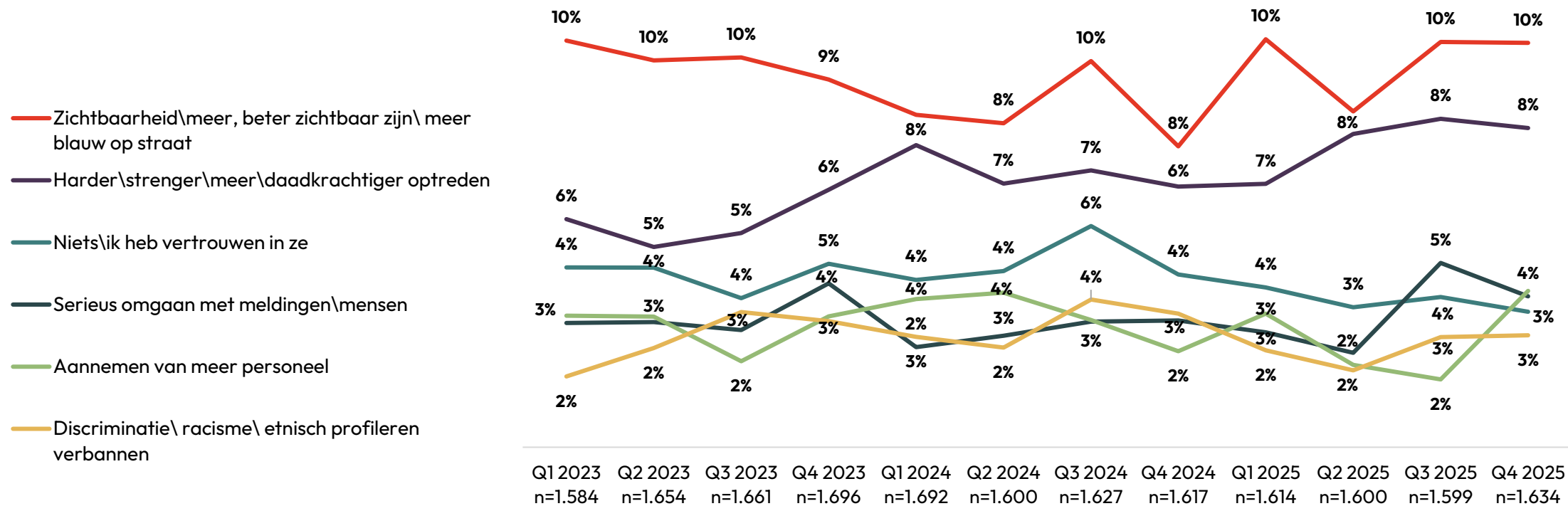
— Als er problemen zijn in mijn buurt, pakt de politie die aan

*NB: De grafiek toont enkel de percentages van de antwoordcategorieën 'Mee eens' & 'Helemaal mee eens'

Trendlijnen: vertrouwen winnen (open vraag)

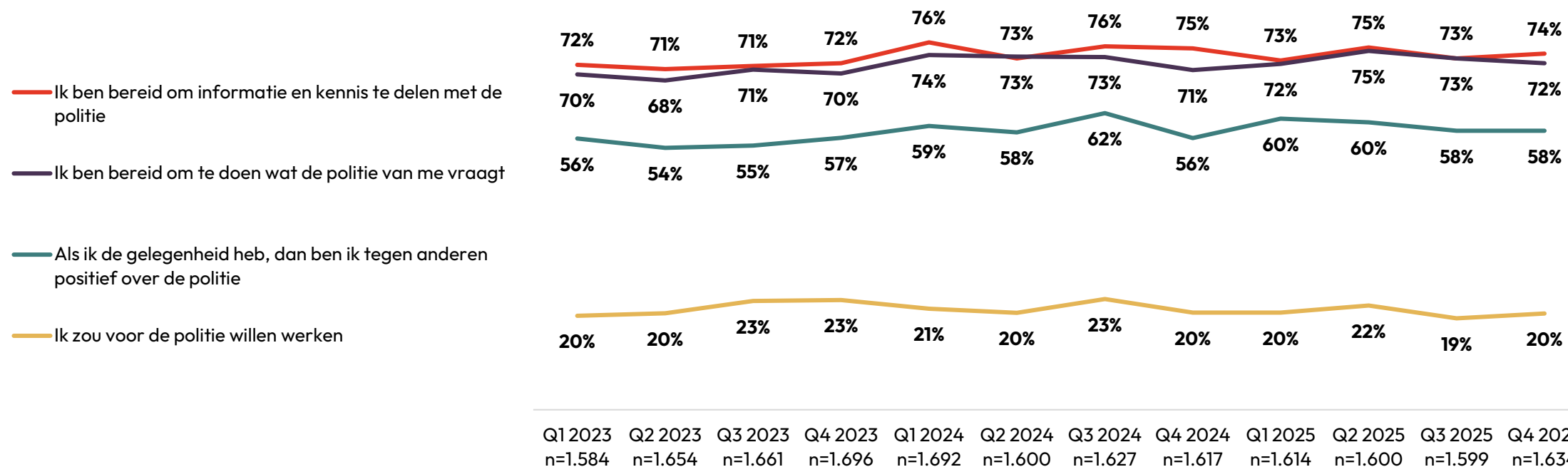
Wat zou de politie kunnen doen om meer vertrouwen van jou te krijgen?
(Gecodeerde open antwoorden, top 5; Basis - allen)*

*NB: De grafiek toont enkel de percentages van de antwoordcategorieën 'Mee eens' & 'Helemaal mee eens'

Trendlijnen: helpend gedrag, aanbevelen, politie als werkgever

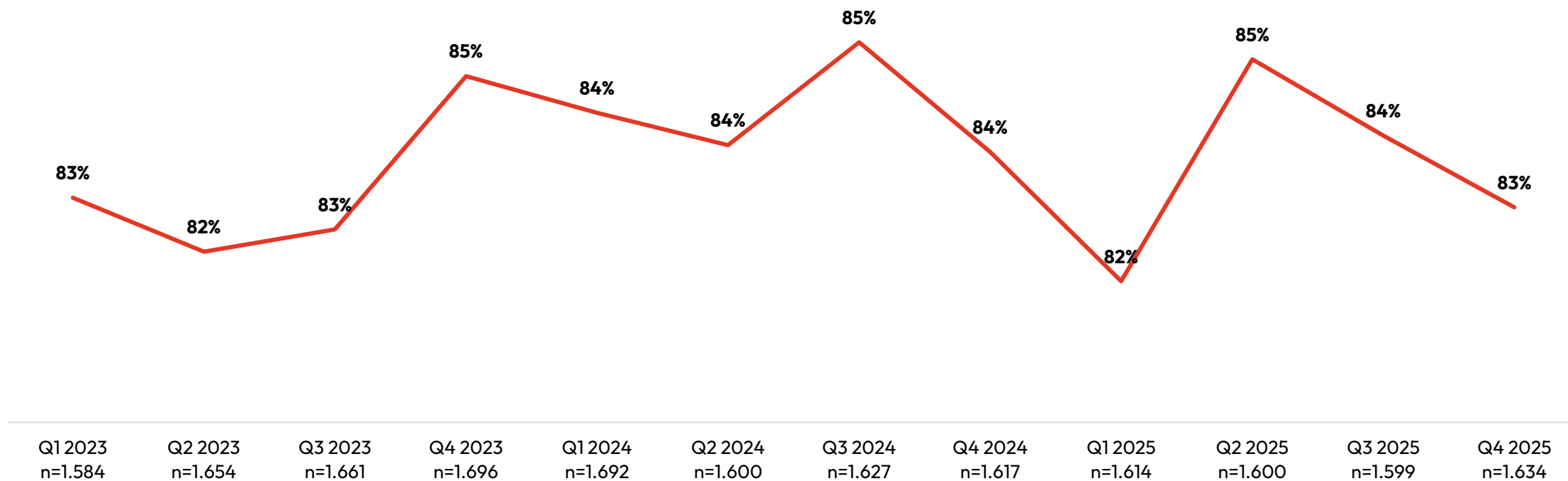
In hoeverre ben je het eens of oneens met onderstaande uitspraken?
(Basis - allen)*

*NB: De grafiek toont enkel de percentages van de antwoordcategorieën 'Mee eens' & 'Helemaal mee eens'

Trendlijn: legitimiteit

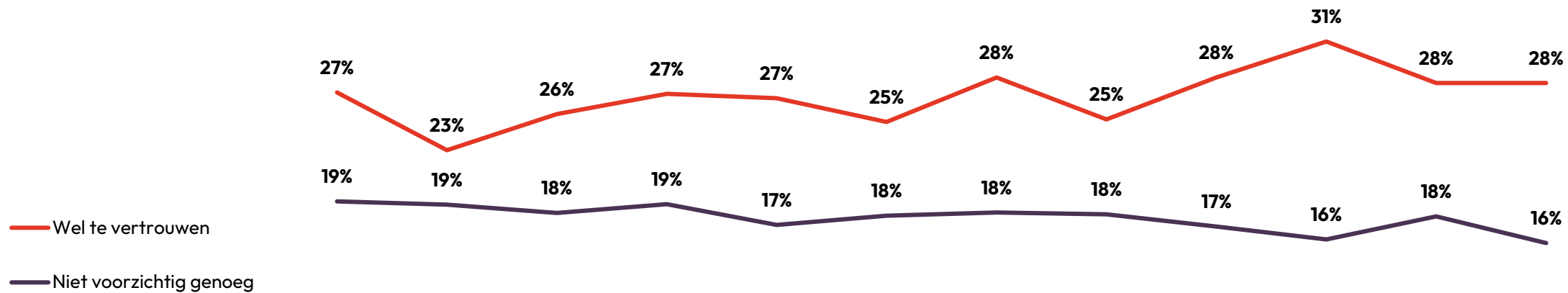
In hoeverre vind je dat de politie wel of niet belangrijk is voor het goed functioneren van de samenleving?
(Basis - allen)*

*NB: De grafiek toont enkel de percentages van de antwoordcategorieën 'Wel belangrijk' & 'Heel belangrijk'

Trendlijnen: sociaal vertrouwen

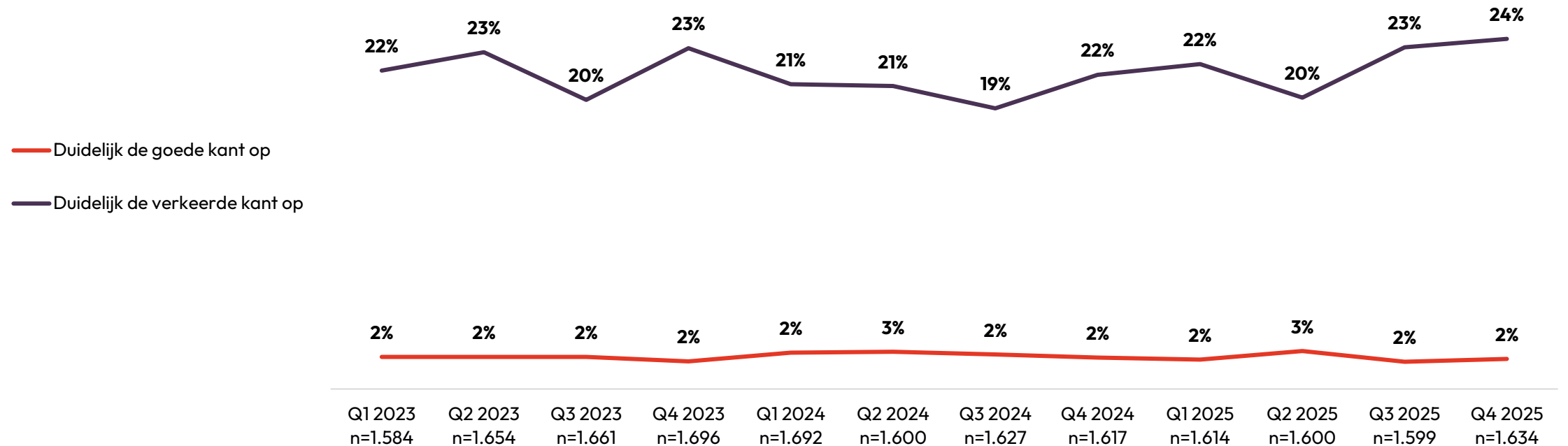
Vind je dat over het algemeen de meeste mensen wel te vertrouwen of vind je dat men niet voorzichtig genoeg kan zijn in de omgang met anderen?
(Basis - allen)

Q1 2023	Q2 2023	Q3 2023	Q4 2023	Q1 2024	Q2 2024	Q3 2024	Q4 2024	Q1 2025	Q2 2025	Q3 2025	Q4 2025
n=1.584	n=1.654	n=1.661	n=1.696	n=1.692	n=1.600	n=1.627	n=1.617	n=1.614	n=1.600	n=1.599	n=1.634

Trendlijnen: veiligheid in Nederland

In hoeverre vind je dat het de goede of de verkeerde kant op gaat met de veiligheid in Nederland?
(Basis - allen)*

Regressieanalyse – uitgebreide uitleg

Uitleg

Regressieanalyse is een statistische techniek om samenhang tussen variabelen (zoals antwoorden op vraagstellingen) in kaart te brengen. Bij regressieanalyse maken we een model van afhankelijke variabelen en onafhankelijke variabelen. Het regressiemodel laat vervolgens zien in hoeverre de score op een afhankelijke variabele (het criterium) kan worden voorspeld uit een aantal onafhankelijke variabelen (voorspellers). De sterkte van het regressiemodel wordt uitgedrukt in een percentage verklaarde variantie (R^2). Dat getal is een maat voor de sterkte van samenhang/voorspelling van de set van onafhankelijke variabelen in het model.

In de regressieanalyse hebben we de indexscore voor reputatie (de afhankelijke variabele) voorspeld uit een aantal onafhankelijke variabelen (de voorspellers). De onafhankelijke variabelen staan naast de grafiek weergegeven en bevatten onder andere de scores voor de dimensies effectiviteit, nabijheid, rechtvaardigheid, omgevingsbewustzijn en politie in de buurt. Deze dimensies zijn allemaal gemeten met een aantal stellingen, de dimensiescore is het gemiddelde antwoord op de onderliggende stellingen (die allemaal zijn uitgevraagd op een 5-puntsschaal van helemaal eens tot helemaal oneens).

De gemiddelde score is op de horizontale as geplot. De verticale as is de belangscore, dat is de verklaarde variantie die de betreffende variabele toevoegt aan het model.

De twee assen die midden door de grafiek lopen zijn het gemiddelde oordeel op alle variabelen en de gemiddelde belangscore.

[Klik hier om terug te gaan naar de hoofdtekst](#)

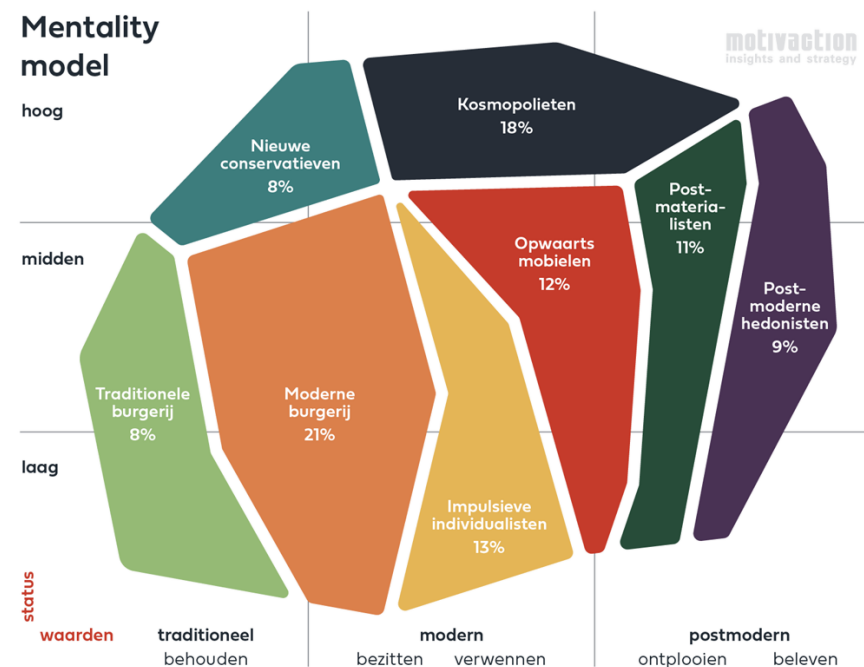
Mentality (1/2)

Mentality is de naam van het waarden- en leefstijlmodel waarmee Motivaction beschrijft en begrijpt hoe de Nederlandse bevolking in het leven staat. Het Mentality-model geeft inzicht in wat mensen drijft. Beleidsmakers, consultants, marketeers, brand- en productmanagers ontwikkelen op basis van deze inzichten beleid op de juiste doelgroepen, nieuwe producten en communicatie-uitingen met de juiste inhoud en tone of voice.

In de afgelopen eeuw is de invloed van sociale en demografische kenmerken op de opvattingen en het gedrag van mensen sterk verminderd. Afkomst, sociale klasse, opleiding, leeftijd, geslacht en woonplaats bepaalden tot en met de eerste helft van de 20e eeuw in grote mate hoe mensen in het leven stonden en welke keuzes zij maakten. Sinds de jaren '50 van de 20e eeuw hebben maatschappelijke ontwikkelingen als ontzuiling, emancipatie, groeiende welvaart, technologische ontwikkelingen en globalisering de invloed van deze factoren sterk verkleind. Waarden bepalen nu meer de leefstijl en het gedrag van mensen.

Waarden zijn principes of overtuigingen die dienen als belangrijke richtlijnen voor het gedrag en de beslissingen van een persoon. Deze waarden zijn sterk bepalend voor keuzes die consumenten en burgers maken in bijvoorbeeld hun beroepskeuze of de wijze van opvoeding van kinderen. Maar ze bepalen ook de mediaconsumptie, vrijetijdsbesteding, koopgedrag, stemgedrag of geefgedrag.

Motivaction brengt deze waarden sinds de jaren '90 in kaart. Dit doen we met het gevalideerde Mentality-onderzoek waarin we mensen vragen stellen over wat hen drijft en wat zij belangrijk vinden in het dagelijks leven. Zo verkrijgen we inzicht in hun visie en opinie over onderwerpen als de inrichting van de samenleving, de rol en het belang van familie, status en carrière, kunst en cultuur, duurzaamheid, solidariteit en zelfontplooiing. Mentality-onderzoek levert dus kennis over psychologische- en sociologische waarden van mensen.

Mentality-milieus in het kort (2/2)

[Klik hier](#) om terug te gaan naar de hoofdtekst

Nieuwe conservatieven

De liberaal-conservatieve maatschappelijke bovenlaag die technologische ontwikkeling omarmt, maar tegelijk hecht aan tradities en etiquette.

Familietradities, verantwoordelijk, kwaliteit, betrouwbaar, rationeel

Moderne burgerij

De conformistische, statusgevoelige burgerij die het evenwicht zoekt tussen traditie en moderne waarden als consumeren en genieten.

Gezelligheid, zekerheid, erbij horen, genieten, comfort, doe maar gewoon...

Kosmopolieten

Kritische wereldburgers die postmoderne waarden als ontplooiën en beleven integreren met moderne waarden als succes, materialisme en genieten.

Nieuwsgierig, brede interesse, statusgericht, esthetisch, presteren, gejaagd, de wereld is mijn speelveld

Postmoderne hedonisten

De pioniers van de beleveniscultuur, waarin experiment en het breken met morele en sociale conventies doelen op zichzelf zijn geworden.

Uniciteit, vrijheid en onafhankelijkheid, tolerantie, ervaring belangrijker dan bezit

Traditionele burgerij

De plichtsgetrouwe en op fatsoen gerichte burgerij die vasthoudt aan tradities, gewoonten en materiële bezittingen.

Omdat het zo hoort, fatsoen, veiligheid, rust, reinheid en regelmaat

Impulsieve individualisten

De spontane consument die in de eerste plaats streeft naar een plezierig en comfortabel leven.

Leef met de dag, plezier maken, gericht op consumptie en vermaak

Opwaarts mobielen

De carrièregerichte doeners met een fascinatie voor status, technologie en presentatie, die ook gericht zijn op gezin en familie.

Work hard, play hard, iets bereiken, spanningszoekers, if you have it, flaunt it

Postmaterialisten

De maatschappijkritische idealisten die zichzelf willen ontplooiën, stelling nemen tegen sociaal onrecht en opkomen voor het milieu.

Bewust leven, betrokken, balans lichaam en geest, verbeter de wereld, begin bij jezelf, cultuur

Ongewogen en gewogen data 1

Leeftijd	Ongewogen n	Ongewogen %	Gewogen n	Gewogen %
16 t/m 24 jaar	339	5%	839	13%
25 t/m 34 jaar	665	10%	1010	16%
35 t/m 44 jaar	811	13%	930	14%
45 t/m 54 jaar	1016	16%	1063	16%
55 t/m 64 jaar	1366	21%	1053	16%
65+ jaar	2250	35%	1551	24%

Opleidingsniveau	Ongewogen n	Ongewogen %	Gewogen n	Gewogen %
Hoog (wo/hbo)	2191	34%	1993	31%
Middel (havo/vwo/mbo/mavo)	2992	46%	3187	49%
Laag (ibo/basisschool/geen opleiding)	1264	20%	1267	20%

Geslacht	Ongewogen n	Ongewogen %	Gewogen n	Gewogen %
Mannen	3349	52%	3149	49%
Vrouwen	3098	48%	3298	51%

Regio	Ongewogen n	Ongewogen %	Gewogen n	Gewogen %
3 grote gemeenten	839	13%	810	13%
West	1856	29%	1899	29%
Noord	625	10%	639	10%
Oost	1327	21%	1343	21%
Zuid	1541	24%	1488	23%
Randgemeenten	259	4%	268	4%

Etniciteit	Ongewogen n	Ongewogen %	Gewogen n	Gewogen %
Europees	5997	93%	5576	86%
Buiten-Europees	450	7%	871	13%

Ongewogen en gewogen data 2

Mentality	Ongewogen n	Ongewogen %	Gewogen n	Gewogen %
Moderne burgerij	1245	19%	1326	21%
Opwaarts mobielen	666	10%	744	12%
Postmaterialisten	843	13%	747	12%
Nieuwe conservatieven	611	9%	535	8%
Traditionele burgerij	649	10%	551	9%
Kosmopolieten	1155	18%	1186	18%
Postmoderne hedonisten	575	9%	561	9%
Impulsieve individualisten	703	11%	797	12%

Wij verminderen onze footprint

Motivaction
is ISO 14001-gecertificeerd

Motivaction gebruikt
energiezuinige auto's

Motivaction gebruikt
groene stroom

Motivaction gebruikt uitsluitend
papier met een FSC-label

Auteursrecht

Het auteursrecht op dit rapport ligt bij de opdrachtgever. Voor het vermelden van de naam Motivaction in publicaties op basis van deze rapportage - anders dan integrale publicatie - is echter schriftelijke toestemming vereist van Motivaction International bv

Beeldmateriaal

Motivaction heeft datgene gedaan wat redelijkerwijs van ons verwacht kan worden om de rechthebbenden op beeldmateriaal te achterhalen. Mocht u desondanks menen recht te kunnen doen gelden op gebruikt beeldmateriaal, neem dan contact op met Motivaction.

Pers- en publicatiebeleid

Het vermelden van de naam van Motivaction in persberichten en/of andere publicaties over door Motivaction uitgevoerd onderzoek is gebonden aan een aantal voorwaarden, zoals vastgelegd in ons [Pers- en publicatiebeleid](#).

meer zien
meer weten
meer betekenen

motivaction
insights and strategy

Motivaction International bv

Marnixkade 109F
1015ZL Amsterdam

Postbus 15262
1001MG Amsterdam

020 589 83 83

info@motivaction.nl
www.motivaction.nl